

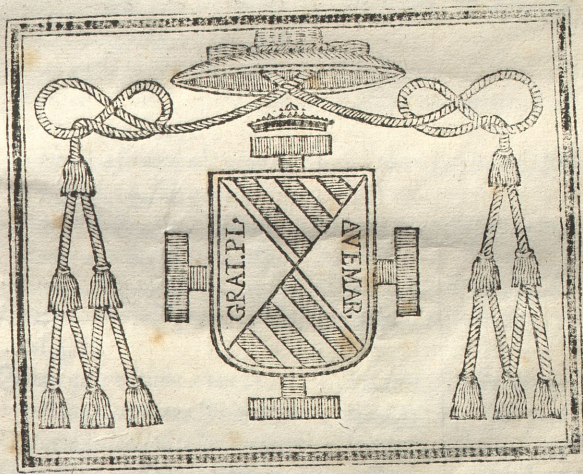
323

Edm

CONSTITVTIONES,

ET STATVTA COLLEGI; SANCTAE CRVCIS

Opidi Vallis-Oletani, quod construxit, & à solo erexit
D. D. PETRVS GONZALEZ DE MENDOZA,
magnus quondam Cardinalis Hispaniæ, Abbas Vallis-Ole-
tanus, Sanctæ Mariæ de la Moreruela, S. Zoyli de Carrion
& de Ficam in Gallia Episcopus Oxomensis, Calagurita-
nus, & Seguntinus, Archiepiscopus Hispalensis, & Tolleta-
nus, Patriarcha Alexandrinus, magnus Hispaniæ
Chancellarius, Tribunalis S. Inquisitionis in his
Regnis primus Erector.

VALLIS-OLETI:

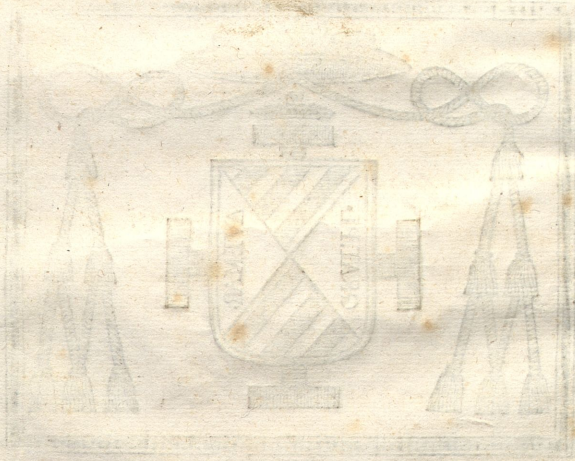
EX TYPOGRAPHIA IOSEPHI PORTOLES, & GARCIA.

ANNO DOMINI M. DC. LXXIII.

CONSTITUTIONES

ET STATUTA COLLEGIJ SANCTAE CRUCIS

Quia Vallis-Olensis quod constructum est in loco
 D. O. PETRVS GONZALEZ DE MENDOZA
 et de hoc in Gallia Episcopus Orientalis Cardinalis
 et de regimine Aque in hoc Collegio Hispanis
 huius Vallis-Olensis Alexandrinus, natus in
 Castellana, Tribunas Inquisitorialis
 Regis primus Factor

VALLE-OLENSIS

ANNO DOMINI M DC LXXIII

2

INDEX CONSTITVTIONVM, & statutorum.

- De numero Collegialium, const. 1. fol. 1. B.
Ex qua natione futuri sunt Collegiales, const. 2. fol. 2. A.
Qui recipiendi sunt in Collegio, const. 3. fol. 2. A.
Iuramentum Collegialis, si habet redditus, const. 4. fol. 2. B.
quod ex Vallisoletto nullus Collegialis sit, const. 5. fol. 2. B.
De etate Collegialis, & Familiaris, const. 6. fol. 2. B.
Quot ex Ciuitate, vel dioecesi futuri sunt Collegiales, const. 7.
fol. 2. B.
Quod Collegiales intra quartum gradum, non sint coniuncti,
const. 8. fol. 3. A.
Qui semel fuit Collegialis, de nouo non admitatur, const. 9.
fol. 3. A.
De coniugatis, const. 10. fol. 3. A.
Quibus artibus præditos decet esse Collegiales, & de forma
opponendi, const. 11. fol. 3. A.
De vacatura præbenda, const. 12. fol. 3. B.
Quod nullus Collegialis votum suum alicui committere pos-
sit, const. 13. fol. 3. B.
Quod nullus fauore alicuius additum habere possit in Colle-
gio, const. 14. fol. 3. B.
De forma electionis Collegialium, & iuramento super ea præ-
stando, const. 15. fol. 4. A.
quomodo, & quæ iuraturus sit Collegialis, const. 16. fol. 4. B.
Tempus, quo Collegiales in Collegio moraturi sunt, const. 17.
fol. 4. B.
Quod si quis ultimo anno exitus, electus fuerit in Rectorem,
vel consiliarium, officium exerceat, const. 18. fol. 5. A.
De forma electionis Rectoris, & consiliariorum, const. 19. fol. 5. A.
De tempore electionis Rectoris, & consiliariorum, const. 20.
fol. 5. B.
Quod unus eligatur præceptor nouorum Collegialium, qui cõ-
stitutiones obseruari, & legis faciat, const. 21. fol. 5. B.
Qui modus est adhibendus, si Rector aliquid in iuste manda-
uerit, const. 22. fol. 5. B.
Quid iuraturi sunt Rector, & consiliarij, & de conueniendis
coram

- coram Rectore Collegialibus, *const.* 23. fol. 6. A.
 Quod Rector, & Consiliarij ad annum, tantum eligantur,
const. 24. fol. 6. A.
 Quod absens possit in Rectorem, vel Consiliarium eligi, *const.*
 25. fol. 6. B.
 Poena Rectoris delinquentis, *const.* 26. fol. 6. B.
 Quod futuro Rectori omnia dentur à prædecessore per inuen-
 tarium, *const.* 27. fol. 7. A.
 Quod Rector ratione expensarū accepturus sit, *const.* 28. f. 7 A.
 De portionibus dandis, *const.* 29. fol. 8. A.
 De vestitu, & honestate Collegialium, *const.* 30. fol. 8. A.
 De ludo illicito vitando, *const.* 31. fol. 8. B.
 De camera vacante, *const.* 32. fol. 8. B.
 Quod omnes in refectorio prandiant, cenent, & de conclusio-
 nibus faciendis, *const.* 33. fol. 9. A.
 De secreto tenendo, *const.* 34. fol. 9. B.
 Quod cōstitutur unus procurator Collegij, *const.* 35. f. 10. A.
 De tempore absentia, *const.* 36. fol. 10. A.
 De Benedictione mensa quotidiana, *const.* 37. fol. 10. B.
 Quod imprandio, & in cena semper legat unus, *const.* 38.
 fol. 10. B.
 De silentio observando in mensa, *const.* 39. fol. 11. A.
 Quod unusquisque in camera sua dormiat, *const.* 40. f. 11. A.
 Quod in firmo dentur necessaria, *const.* 41. fol. 11. A.
 Quod pauperibus Collegialibus, & ministris in Collegio de-
 cedentibus dentur necessaria pro funere exequendo, *const.*
 43. fol. 11. B.
 Quod nullus præter Collegiales dormire possit in Collegio,
const. 43. fol. 11. B.
 Hora receptus in Collegio, *const.* 45. fol. 12. A.
 Quod omnes loquantur latine, *const.* 46. fol. 12. A.
 Quod extra Collegiū nullus exeat solus, *const.* 47. fol. 12. A.
 De murmure, & strepitu vitando, & puniendo, *const.* 48.
 fol. 12. B.
 Quod honori alterius non detrahatur, *const.* 49. fol. 12.
 De Cathedra Collegij, & cursu, *const.* 50. fol. 12. B.
 De forma opponendi Cathedris, vel substitutionibus, *const.*
 51. fol. 13. A.

- De Collegij libris non extrahendis, const. 52. fol. 13. B.*
De libris catheneis ferreis custodiendis, const. 53. fol. 13. B.
Quod Collegiales per oppidum cum habitu incedant, const. 54. fol. 13. B.
Quod camera omnium, semper pateant Rectori, const. 55. fol. 14. A.
*Quod nullus Collegialis absens gaudere possit portione Col-
legi, const. 56. fol. 14. A.*
Qua hora hostium claudendum sit, const. 57. fol. 14. A.
De incumbentibus iuri Canonico, & Ciuili, const. 58. fol. 14. B.
De arca communi, const. 59. fol. 14. B.
De custodia ornamentorum capellæ, const. 60. fol. 14. B.
De custodia frumenti, const. 61. fol. 14. B.
Quod annuatim fiat memoriali reddituum, const. 62. fol. 15. A.
De custodia reddituum, const. 63. fol. 15. A.
De prouisione victus, &c, const. 64. fol. 15. A.
De reparatione Collegij, & possessionum, const. 65. fol. 15. B.
De alienationibus, const. 66. fol. 15. B.
De numero seruatorum Collegij, const. 67. fol. 15. B.
De Sacramentis communicandis, const. 68. fol. 16. A.
De horis dicendis, & de commemoratione fundatoris, const. 69. fol. 16. A.
Quod nullus habeat meliorem, const. 70. fol. 16. B.
Quod omnes semel in mensa conueniant, const. 71. fol. 16. B.
Quod nullus portet arma, const. 72. fol. 17. A.
Pœna percontantis alium, const. 73. fol. 17. A.
Ne quis Rectorem conuicio afficiat, const. 74. fol. 17. A.
*Quod in absentia Rectoris, vel Consiliariorum alius suffi-
ciatur, const. 75. fol. 17. B.*
*Quod Rector à Collegio non discedat, nisi reddita ratione,
const. 76. fol. 17. B.*
Quod missus à Collegio victu contentetur, const. 77. fol. 17. B.
Quid facturi sunt Collegiales tempore pestis, const. 78. fol. 17. B.

- De distributionibus quotidianis, const. 79. fol. 18. B.
 De cursu in lectione faciendō, & veste gradui debita, const. 80.
 fol. 18. B.
 De sessione Collegialium, const. 81. fol. 18. B.
 Visitator, & modus visitandi, const. 82. fol. 19. A.
 De pœna à visitatore imponenda, const. 83. fol. 19. B.
 Quod collegialis nouiter receptus, clamidem emere teneatur
 const. 84. fol. 19. B.
 De medico, & barbitonsore, const. 85. fol. 19. B.
 De Missa certis diebus in capella Collegij cantanda, const. 86.
 fol. 20. A.
 Circa familiares, const. 87. fol. 20. A.
 Referuat quidquid fuerit addendum, vel mutandum in cons-
 titutionibus, const. 88. fol. 20. A.
 Constitutio medicorum, const. 89. fol. 20. B.
 Quod officiales Collegij ultra mille maraperinos, mutuo non re-
 cipient, const. 90. fol. 21. A.
 Si Collegialis post clausum ostium venerit, an liceat ostium ape-
 riri, const. 91. fol. 21. A.
 Pœna Collegialis contra mandatum Rectoris, per vim portio-
 nem auferentis, const. 92. fol. 21.

STATUTA.

- Quod exterus non inuitetur in refectorio, stat. 1. fol. 22. A.
 Quod portio non respuatur, stat. 2. fol. 22. A.
 Quod portionarius præsit portionum factioni, stat. 3. fol. 22. A.
 De presentia ponderationis panis, stat. 4. fol. 22. A.
 Quod ianna collegij non aperiatur ante lucem, stat. 5. fol. 22. B.
 Quod nullus Collegialium ferat vestem leuicum, stat. 6. fol. 22.
 B.
 De veste pellicea, stat. 7. fol. 22. B.
 De sindaco habendo, stat. 8. fol. 22. B.
 De pecunia Collegio debita, stat. 9. fol. 22. B.
 De victu emendo in platea maiori, stat. 10. fol. 23. A.
 De electione familiarium, stat. 11. fol. 23. A.
 De clamidibus, & distributionibus familiaribus dandis, stat.
 12. fol. 23. A.

De

- De salario dispensatoris, & foraris, stat. 13. fol. 23. A.*
Quod familiares turent, Rectori, stat. 14. fol. 23. A.
De familiarium profectu, stat. 15. fol. 23. B.
De licentia annua familiarium, stat. 16. fol. 23. B.
De stationario, stat. 17. fol. 23. B.
In absentia Rectoris, à quo petatur venia absentandi, stat. 18. fol. 23. B.
Quomodo amit collegium absens, stat. 19. fol. 24. A.
De collegiali se absentante, stat. 20. fol. 24. A.
De reponenda re collegij in camera Rectoris, stat. 21. f. 24. A.
Quod exterus non ingrediatur, durante clausula, stat. 22. fol. 24. A.
De portionibus familiarium, stat. 23. fol. 24. A.
De mensario, & loquo, stat. 24. fol. 24. B.
De collatione in die ieiuniorum, stat. 25. fol. 24. B.
Quo ordine familiares iter facere teneantur, stat. 26. fol. 24. B.
De portionarijs precibus non admittendis, stat. 27. fol. 24. B.
Quando paria sunt vota eligentium, quid faciendum, stat. 28. fol. 44. B.
Quid quando Rector vni, & consilarij alij suffragantur, stat. 29. fol. 25. A.
Menses licentiae quando intelliguntur, stat. 30. fol. 25. A.
Quando panni emuntur pretio viliori, stat. 31. fol. 25. A.
Quod graduandas non praestet Doctoribus prandium, stat. 32. fol. 25. A.
Collegialis debitor cautionem praestet, stat. 33. fol. 25. B.
De graduato preferendo antiquiori non graduato, stat. 34. fol. 25. B.
De electione visitatoris, stat. 35. fol. 26. A.
De insignito in Sacris Ordinibus, in familiarem non eligendo, stat. 36. fol. 26. A.
De oppositionibus ad Cathedram, stat. 37. fol. 26. A.
Locus originis quomodo intelligitur, stat. 38. fol. 26. A.
Quod Rector non faciat capellam extraordinariam, stat. 40. fol. 26. B.

quod

Quod familiares sex annos tantum possint eligi, stat. 41. fol.
26. B.

Semel Rector infra viduum esse, quomodo intelligitur, stat.
42. fol. 26. B.

Quomodo acquiruntur clamis, & insignia, stat. 43. fol. 26. B.

Dies in constitutione qualiter intelligitur, stat. 44. fol. 27. A.

Quid si intra terminum sibi concessam, non venerit collegia-
lis, stat. 45. fol. 27. A.

Agr aduato Collegiali, quid graduando remittendum sit, stat.
46. fol. 27. A.

De termino prouisionis prebendarum uacantium, ac pror-
rogationis eius, stat. 47. fol. 27. B.

Declaratio constitutionis quartæ, stat. 48. fol. 27. B.

Ex constitutione decima octaua, stat. 49. fol. 28. A.

Extensio constitutionis quinquagesima primæ, stat. 50. fol.
28. B.

Vt omnia antiquiori deferantur, stat. 52. fol. 29.

De redivibus, seu patrimonio Collegialium, stat. 52. fol. 29. B.

Tempus consistendi Collegiales in nostro collegio, stat. 53. fol.
29. B.

Quod qui adimpleberit octo annos Collegij in Rectorem non
possit eligi, stat. 54. fol. 26. B.

Forma instrumentorum, fol. 29. B.

PETRVS de Mendoza miseratione diuina tituli sanctę Crucis in Ierusalem Sacrosanctę Romanę Ecclesię Pręsbiter Cardinalis Hispanię, ac Toletanę Ecclesię Archiepiscopus Hispaniarum Primas, & Regnorum Castellę maior Chancellorius, Episcopus Seguntinus, Abbas Collegialis Ecclesię Oppidi Valleolit. Vniuersis Collegialibus Collegij sanctę Crucis Vallis-Oletanę. Salutem. Cum luce clarius compertum habeamus, nihil in rebus humanis diuturnum esse, aut diutius conseruari posse, hijs profecto, quibus ratio diuina preest, quę proculdubio sempiterna fore iudicamus libenter studemus, id tantum æternum, & in mortale futurum censentes, quod à diuina gratia sit profectum. Ob id quę prompto animo, cogitationes, & actiones nostras omnes in Deum optimum, maximum, qui inceptis nostris aspiret referimus, cupientes igitur terrena fœlici comertio in cœlestia commutare, & pro huius vitę breuitate monumentum ære perhennius, quod nulla possit vetustate deleri, nobis in æterna collocare gloria. Sep̄ numero nobiscū uer fati sumus, quid tanto benefactori pro beneficijs, & honoribus, quibus ab ea in hoc sæculo honorati sumus inter alia præcipuum oblaturi essemus. Cūque per multo egregia occurrerent, deque principatu inter se certarent, literarū scientiam, & studium bonarum artium quo præclarius est nihil, cæteris ante posuimus. Nihil enim æque memorabile, aut Deo gratum simileque fore existimamus, quā ipsi sapientię qui Deus est, proprius accedere, & in eo ipso homines hominibus præstare in quo homines cæteris hominibus præstamus. Id circo ad laudem, & gloriam omnipotentis Dei, & Beatissimę Virginis eius Matris, & communē omnium utilitatē, & eorum præcipue, qui licet ingenio præditi, & bonarū artium studiosi sint, ob inopiam tamen, & tenues facultates literis incumbere ne queunt, quādo haud facere emergunt,

A

quo;

quorum virtutibus obstat res angusta domi. Istud nostrum collegium, hoc est, asyllum pauperū scholarium in ipso nobili oppido Vallis Oletano prope dictam nostram Ecclesiā maiorem ex solo ereximus, & edificauimus. Et sub inuocatione S. Crucis, qui titulus nostri Cardinalatus existit decorauimus, quod cum iam poene absolutum Collegialibusque & alijs ministris habitatū cernamus, nō minus illud ad perpetuam eius conseruationem diuinis, & humanis legibus, & statutis muniendum putauimus, quā redditibus aedificijs, libris, & alijs ornamentis, & bonis ad vitam, & sustentationē Collegialium ibi degentium muniuerimus. Itaque posteritati prospicientes ne ipsum Collegium diuturnitate tēporis corruat: ita enim natura comparatum, vt nihil vnquā eodē statu permansurū sit, sed illico regresurū, quod non progrediatur, habita à Sede Apostolica speciali facultate, qua praecepue moniti sumus constitutiones inferius scriptas in ipso nostro Collegio per vos omnes presentes, & futuros, ibidē pro tēpore cōmorantes perpetuo teneri, & inuiolabiliter obseruari decernimus, & ordinamus. Suscipiat ergo vniuersitas vestra amantissimi Collegiales has nostras constitutiones, eiusque in Collegio ad rationem vitæ melioris componendani vtatur, quod si vti cupimus, & speramus, sponte amplectimini facile fiet, vt & nos apud in mortalem Dominum voti nostri honestissimi compotes efficiamur, & vos vestrique posterū apud Deū, & homines non mediocre fructum laborum vestrorum consequamini.

De numero Collegialium. CONST. I.

STatuimus, & ordinamus, quod in dicto nostro Collegio habitent septem, & viginti studentes, quorum sex dent operam sacrae Theologiae, terdecim, iuri Canonico, quorū vnus sit stationarius, qui curam bibliothecae habeat alijs vero officijs omnino sit immunis, nec Rector, nec Consiliarius eligi possit, tres iuri Civili, duo autem medicinae. Reliqui vero tres sint Praesbiteri, & Capellani dicti Collegij, qui Theologi, aut canonistae sint, siue vnus Theologus, & duo canonistae siue vnus canonista, & duo Theologi, quorū alter pro vt for

2

euenerit, missam in Capella Collegij quotidie celebret; & rerum sacrarum curam gerat. Qui quidem Capellani in omnibus veri Collegiales existant: propter reuerentiam tamē, & occupationem diuini cultus, cui assidue operam daturi sunt officijs Collegij se non intromittant. Conclusiones tamen, vt moris est sustentare possint. Si velint, sin autem nō compellantur. Electionibus vero tam Collegialium, quam familiarium cum ceteris interueniant. Verum quia vbi nō est caput, nullus ordo. Nec sine gubernatore societas consistere potest. Volumus, & statuimus ex dictorum septem, viginti numero vnus Rector, & caput omnium existat, & tres Consiliarij eligentur, quorum consilio, industria, & diligentia Rector in administratione Collegij vtatur.

Ex qua natione futuri sunt Collegiales.

CONST. II.

Item ordinamus, & statuimus, quod futuri studentes in dicto nostro Collegio originem trahant ex Regnis Castellæ, & legionis, & sint probatæ vitæ scientiæque idonei reperiantur. Volumus, quod de quolibet aliorum Regnorum siue natione exterarum admitti possint vnus modo idoneus repertus sit, & ad instar eorum, qui ex dictis Regni Castellæ, & legionis eligendi fuerint, quod si contentio inde orta fuerit, maior pars eligētium valeat. Ita quod maior pars intelligatur habitu respectu ad numerum eligentium, & non ad totum Collegium. Si autem paria fuerint suffragia; naturalis horum Regnorum præferatur.

Qui recipiendi sint in Collegio.

CONST. III.

Item cum nostræ intentionis fuerit paupertati scholarium consulere. Volumus, & ordinamus, quod futuri scholares in dicto Collegio tanta paupertate afficiantur, quod de patrimonio, aut Ecclesiastico Beneficio, aut simul de vtroque summam viginti, & quinque florenorum auri de Aragonia monete currentis annuatim in redditibus non excedant. Præterquam si ex cathedra studij, vel alia lectura aliquid vltra summam prædictam perciperēt, & si

scho-

scholares, vel eorū parentes tantis opibus abundant, vt ve-
risimiliter considerari possit, ipsum ex eius, vel paternis red-
ditibus sufficiēter in studio sustentari posse, ipsum nostrum
Collegium tali scholari non pateat. Super quo iuramēto, &
conscientiæ omnium Collegialium de præmissis informa-
tionem habentium stare debere censemus.

Iuramentum Collegialis si habet redditus.

CONST. IIII.

~ **I** Tem statuimus, quod quando aliquis Collegialis electus
sit, tamquam admittatur iuramentum prætet se non ha-
bere in redditibus ex beneficio, seu patrimonio, vel simul
ex vtroque prædictam summam viginti, & quinque flore-
norum, & si tempore, quo in dicto nostro Collegio futurus,
vltra dictam summam, tibi accessio fieret, Rectori, Cōsilia-
rijs, & omnibus Collegialibus infra triduum, postquam ad
ad eius notitiam peruenerit manifestabit. Quod si vltra
dictam summam repetas fuerit habere, ipso iure tenea-
tur ad restitutionem Collegio faciendam.

Quod ex Vallis-Oletano nullus Collegialis sit.

CONST. V.

~ **I** Tem ad euitanda scandala, & incommoda, quæ inde ori-
ri possent. Volumus, & ordinamus, quod nullus ex Oppi-
do Vallis-Oletano ortus, & quatuor leucis in circuitu Col-
legialis dicti nostri Collegij existat.

De ætate Collegialis, & familiaris.

CONST. VI.

~ **I** Tem quia rebus serijs maturitas ætatis est requirenda. Sta-
tuimus, & ordinamus, quod scholaris non agens vige si-
mum primum annum completum, in Collegialem dicti
nostri Collegij non recipiatur, familiaris vero decimum sep-
timum compleat annum antequam in Collegium valeat
admitti.

Quot ex Cinitate, vel Diocesi futuri sunt Collegiales.

CONST. VII.

~ **I** Tē statuimus, & ordinamus, quod ex ciuitate vna, & lo-
co vnus, & vna ex Diocesi duo tantum excepta Diocesi
Tole-

3

Tollerana, ex qua volumus, vt tres collegiales simul in dicto nostro Collegio recipiantur. Attento, quod locus in quo aliquis ortus fuerit, a loco originis alterius, quatuor leucis saltem distet.

Quod Collegiales intra quartum gradum non sint coniuncti.

CONST. VIII.

I Tem mandamus, & expresse prohibemus, quod consanguinei, aut aliqua affinitate coniuncti intra quartum gradum in collegiales simul admitti non possint.

Qui semel fuit Collegialis denuo non admittatur.

CONST. IX.

I Tem decernimus, & expresse prohibemus, quod qui semel Collagialis extiterit denuo ad Collegium non admittatur.

De coniugatis. CONST. X.

I Tem quod nullus coniugatus, vel desponsatus per verba de presenti in dicto Collegio esse possit, & si aliquis coniugatus, vel desponsatus per verba de presenti fuerit receptus, sit priuatus ipso iure prae-benda Collegij, & si fuerit occultum nihilominus teneatur ad restitutionem expensarum illius temporis.

Quibus artibus praeditos decet esse Collegiales, & de forma opponendi. CONST. XI.

I Tem volumus, & statuimus, quod admittendi in Collegio si Theologiae operam dare voluerint, Bachalauri sint in ipsa Theologia, vel saltem in artibus, & per trienium ante Bachalaureatum in artibus, vel post Theologiae vacauerint. Qui vero iuri canonico, vel ciuili in altero ipsorum iurium bachalaurus existat, vel saltem per quadrienium in ea facultate studuerit. Qui vero medicinae Bachalaurus in medicina, vel saltem bachalaurus in artibus, & per trienium ante, vel post bachalaureatum in faculta

B

te

re medicinae operam dederit, nisi alicuius indictis facultatibus sufficientia, & idoneitas per suffragia omnium Collegialium nemine discrepante nota fuerit. Theologus vero librum sententiarum, canonista decretales, legista codicem, medicus vero auicenam, seu artem hyppocratis saltem habere teneatur, Quodque admittendus intra tempus vacationis Rectori se praesentare, & opponere debeat, & deinde omnibus Collegialibus simul, vel separatim oppositionem suam notificare.

De vacatura praebend. CONST. XII.

V. Stat. 40 & 47 **I**tem, quod a tempore vacationis alicuius praebendae Rector intra quinque dies denunciet praebendam vacare, & ad Salmanticam mittat nuntium, qui in scholis maioribus aedictum praebendam vacantem declarans in ipsis iarus affigat. Et a tempore denuntiationis infra viginti dies volentes ad talem praebendam se opponant. Et infra alios decem fiat electio praecedentibus saltem duobus tractatibus super moribus, & alijs requirendis in nostris constitutionibus, Ira quod vacatio ultra mensem non extendatur. Praeterquam si visum fuerit omnibus Collegialibus, vel saltem duabus partibus eorum ternario numero diuidendis. Super, quod conscientias eorum oneramus. Et si Rector fuerit negligens quilibet consiliariosum, & illis negligentibus quilibet Collegialium hoc successiue facere teneatur.

Quod nullus collegialium votum suum alicui committere possit. CONST. XIII.

In super statuimus, ne quispiam collegialium si tempore electionis absens fuerit, possit votum suum alteri committere, nisi tempore oppositionis iam elapso.

Quo nullus favore alicuius aditum habere possit in Collegio.

CONST. XIV.

Item statuimus, & ordinamus, quod nullus scholaris gratia, vel precibus, aut cuiuspiam intercessione, vel fauo-

4

favore tam collegialium, quam aliorum exterorum in ipso Collegio admittatur, sed habita tantum ratione ad Deum, qui non est acceptor personarum. Quod si aliquis præcibus, gratia, aut favore in collegium aditum habere contenderit: ipso facto illa vice dumtaxat sit inhabilis ad dictum collegium consequendum. Idem etiam in admittendis familiaribus dicti collegij observari volumus, & censemus. Hoc insuper prohibentes, quod nullus collegialium possit aliquem admittendorum certiorum efficere, quod illi ad suum introitum in collegium votum præstabit, aut denegabit, Quod si secus fecerit arbitrio Rectoris puniatur,

De forma electionis collegialium, & iuramento super ea præstando. CONST. XV.

Item volumus, & statuimus, quod in primis audita Missa Spiritus Sancti omnes collegiales simul iuramentum præsent, se neminem, nisi bonis moribus, & virtute præditum doctrinæque aptum, nullo alio habito respectu, vel affectu admissuros, quo sic præstito, omnes collegiales suffragia sua secretè in scriptis tradant. Quibus collectis, si contingerit vota elligentium ad duos, vel plures extendi ille, cui maior pars suffragata fuerit, sit collegialis. Si paria fuerint suffragia, collegialis euadat, cui Rector, & consiliarij, vel Rector cum altero consiliarij adhaferit. Si tamen tres consiliarij adhaferint, ille, cui sua suffragauerint, collegialis euadat. **C A T E R V M,** quia ex mutuo collegialium colloquio non nulla incòmoda oriuntur electionibus, propter quod huiusmodi electiones indebitè præter ius, & æquum celebrantur. Nos volentes huiusmodi dispendio remedio obviare, præsentis constitutionis tenore statuimus, & ordinamus, quod nullus collegialium in electionibus tractandis, vel faciendis quempiam alium præcibus, subornationibus, vel alio quouis quæsito colore ad præstandum suffragium, seu votum alicui opponenti inducat. Nec super huiusmodi suffragio præstito, vel præstando, collegialis, vel oppositor, aut cuicumque alteri personæ votum suum aperiat, siue referat

referat. Quod si quisquam huic nostræ constitutioni cō-
trauenerit *sententiam excommunicationis* incurrat, & ipso
facto tota portione collegij cum vestibus, & distributio-
nibus per vnum annum priuatus existat. Itaque deinceps
quidquid ex ipso collegio, vel præbenda perceperit, re-
stitutioni subiaceat, & insuper volumus hanc nostram
constitutionem ligare, & locum habere in foro consciē-
tiæ. Et hanc nostram constitutionem ad electionem Re-
ctoris in dicto collegio faciendam extendi volumus, &
mandamus,

Quomodo, & quæ iuraturus sit collegialis.

CONST. XVI.

Item mandamus, & ordinamus, quod collegialis in
collegio admissus iuramentum præstet omnibus præ-
sentibus, quod suo Rectori in omnibus licitis, & hone-
stis parebit, honorem, commoda, libertatem, & prehe-
minentias collegij, tempore, quo in eo permanserit, &
quoad vitam ei comes fuerit, pro viribus procurabit, ac
defendet. Et si quid sibi iniunctum fuerit, aut demanda-
tum, minime recusabit. Sed siue Rector, siue consiliarius,
siue procurator electus fuerit, aut orator, siue nuntius ad
Romanam, siue Regias curias, aut quouis aliò destinatus
fuerit, quantum in eo fuerit, executurum. Constitutiones
nostras, prout in eis cōtinentur, obseruaturum, nec alias
his nostris contrarias, vel derogatorias, aut harum inten-
tione alienas procuraturum, nec absolutionem, siue rela-
xationem huiusmodi iuramenti petiturum, procuraturū,
aut accepturum. Quod quidem iuramentum in forma
vt præmissum est, præstitum in communi prothocollo
cum subscriptione trium collegialium inscribatur, & in
arca collegij ad perpetuam rei memoriam reponatur.

Tempus quo collegiales in collegio commoraturi sunt,

CONST. XVII.

V. Stat. 6. **I**tem volumus, & ordinamus, quod collegiales præ-
dicti in dicto nostro collegio octo annos continuos

ab

ab initio sui ingressus computandos morentur. In quibus
 connumeteretur tempus, quo absentes fuerint ab ipso
 Collegio. Verum si quispiam Collegialium pro negotijs
 Collegij expediendis quocumque extra oppidum Vallis
 Oletanum missus fuerit, totum id tempus, quo abfuerit,
 non computetur in prædictis octo annis. Et ne in hoc
 fraus, & dolus interuenire possit, volumus quod tempus
 absentia, & locus, quo scholaris pro negotijs Collegij ab
 fuerit, & causa, quare id factum est nomine proprio Re-
 ctoris pro tempore existentis subscribatur. Aliter vero
 huiusmodi absentia, pro non absentia habeatur. Quo qui-
 dem tempore finito Collegiales in nomine Domini à
 Collegio expediti censeantur. Quorum loco alij, vt præ-
 mittitur, sufficiantur. Permittimus tamen, quod si Capel-
 lani Collegiales ita probatae vitæ, & integritatis reperi-
 fuerint, quod maximæ utilitati, & decori Collegij futuri
 sint, liceat Reçtori, & Collegialibus, vel maiori parti eo-
 rum cum ipsis Capellanis, vel eorum altero dispensare,
 vt ultra tempus prædictorum octo annorum tandiu, quã
 diu eis videbitur in Collegio, possint morari. Pro viso,
 quod tempus aliorum octo annorum non excedat.

*Quod si quis ultimo anno exitus electus fuerit in Rectorem,
 vel Consiliarium officium exerceat.* CONST. XVIII.

I Tem volumus, & mandamus, quod si contingerit Col-
 legialem anno ultimo sui exitus à Collegio in Recto-
 rem, siue Consiliarium eligi, in ipso Collegio permaneat
 vsque ad finem anni, quod electus fuerit, etiam si parum
 temporis ad finem sui temporis relictum esset. Et ipso
 anno sui officij finito, & ratione eius redita à Collegio
 absolutus existat.

De forma electionis Reçtoris, & Consiliariorum.

CONST. XIX.

I Tem volumus, & mandamus, quod in electione Re-
 ctoris, & Consiliariorum ipsius Collegij tale tempe-
 ramentum adhibeatur, Reçtor, & Consiliarij, & cæ-

C

teri

teri collegiales in Capella congregati audita prius Missa Spiritus Sancti ad electionem procedentes ad sacra Dei Evangelia præstabunt iuramentum, quod omni gratia, odio, vel fauore, aut maleuolentia prætermisissis, quatuor quos, sufficientiores, & utiliores regimini, & gubernationi collegij cognouerint, eligent. Quorū nomina ab omnibus collegialibus, vel maiori parte publicè electa in scriptis accipiantur. Inter quos quatuor sorte dirimatur, quis eorum futurus sit Rector. Quorum vno in Rectorem electo, reliqui tres consiliarij dicti Collegij, absque alia discussione remaneat. Volumus tamen, quod duo nouissimi in collegio intrantes, scilicet portionarius & ianitor cum reliquis non fortiantur ad huiusmodi officia obtinenda.

De tempore electionis Rectoris, & consiliariorum.

CONST. XX.

V. stat. 47. **I**tem volumus, & statuimus, quod electio Rectoris, & consiliariorum fiat in die sancti Michaelis mensis Septembris, ita quod omnes collegiales eo die sint præsentibus. Alias qui tunc absens fuerit, veste, & signijs collegij eo anno careat. Nisi de mandato collegij absens fuerit, vel graui infirmitate detentus, vel captura sine sua culpa

Quod vnus eligatur præceptor nouorum collegialium, qui constitutiones obseruari, & legi faciat.

CONST. XXI.

Item cum nemo assumi debeat in magistrum, qui formam discipuli non assumpsit. Volumus, & mandamus, quod inter collegiales vnus eligatur, quem ad id sufficientiorem cognouerint, qui collegialium nouiter receptorum præceptor existat, eosque in vita, & moribus instruat, & has nostras constitutiones obseruare doceat, & interpretetur, qui etiam earum obseruandarum, & debito tempore legendarum curam habeat.

Qui modus est adhibendus si Rector aliquid iniuste mandauerit.

CONST. XXII.

Item volumus, & mandamus, quod omnes collegiales

les

Ios suo Rectori in omnibus, quæ eis, vel alicui eorum iniunxerit, pareant, nec onus, aut pœnam impositam quomodo recusent. Excepto si eos, vel quempiam eorū à collegio eijcere, aut per mensem à victu collegij priuare voluisset. Tunc damus ipsis collegialibus, & eorum cui libet ad consiliarios recursum, qui re intellecta, si viderint Rectorem injustè, & iniquè in aliquem processisse, ei denunciabunt, qui illico sub pœna præstiti iuramenti illud reuocare teneatur. Si tamè consiliarij, vel duo ex eis in hoc minimè concordēs fuerint, factum Rectoris, siue iniunctum nequaquam improbetur.

Quid iuraturi sunt Rector, & consiliarij, & de conueniendis coram Rectore collegialibus. CONST. XXIII.

Item statuimus, & ordinamus, quod Rector, & Consiliarij postquam electi, & recepti fuerint in præsentia omnium collegialium ad sacra Dei Evangelia corporale præstent iuramentum, quod rectè, & fideliter omnia iura, bona, & commoda ad ipsum collegium pertinentia iuxta nostras constitutiones seruabunt custodient, & maxima cum diligentia gubernabunt. Forma autem iuramenti nominibus quatuor collegialium sit subscripta, & in quodam registro huiusmodi iuramenti deputato conseruata. In quo registro huiusmodi iuramenta annuatim describantur. **V**olumus præterea, quod nullus ipsorum collegialium audeat quempiam eorum conuenire, nisi coram Rectore. A quo non liceat appellare, nisi ad ipsos consiliarios. Quibus mandamus sub pœna præstiti iuramenti, vt habita verbo tantum casus relatione sine scriptis omni post posita malitia, siue dilatione causam terminare studeant, atque procurent, quod si aliquis ipsorum collegialium, vel seruatorum dicti collegij, ex quacumque causa quantumcumque legitima, vel rationabili, sæcus fecerit. Eo ipso, & pœnam præstiti iuramenti incurra, & à collegio priuatus existat.

Quod Rector, & Consiliarij ad annum tantum eligantur.

CONST. XXIV.

Item volumus, quod Rector, & Consiliarij, non possint nisi

nisi ad annum tantum eligi. Quo finito ipse Rector vsque ad duos saltem annos in Rectorem, & ad vnum in consiliarium eligi non possit. Consiliarij autem vsque ad annum, nec ad officium Rectoris, aut consiliarij eligi debeant. Volumus præterea, quod consiliarij anni præteriti in electione vice Rectoris sequentis anni possint eligi. Consiliarij vero eiusdem anni possint in Rectorem sorte eligi, sed non in vice Rectorem. Qui autem Rector per quatuor menses fuerit, anno sequenti non possit inter reliquos collegiales in Rectorem eligi.

Quod absens possit in Rectorem, vel consiliarium eligi.

CONST. XXV.

Volumus etiam, & ordinamus, quod si forte aliquis collegialis absens fuerit, cum venia Rectoris, & consiliarij eligi possit in Rectorem, vel consiliarium, si infra octo dies a die electionis computandos redierit, sin autem huiusmodi electio sit nulla, sequentique die alius eligatur. Sin autem pro negotijs collegij absens fuerit, tamquam præsens eligi possit, nec currat sibi tempus præfixum octo dierum, & donec redierit vice Rector in eius locum substituatur. Quod etiam de consiliarij electione censeatur.

Pœna Rectoris delinquentis. CONST. XXVI.

Item volumus, & ordinamus, quod si Rector in suo officio minus recte se gesserit, cuiuslibet collegialium tale sentiens illud, consiliarij manifestare teneatur, quod si eis visum fuerit tale delictum correctione indigere, dēt operam, vt corrigatur eum admonendo. Si autem emendari nolluerit, accesserit omnibus collegialibus tale facinus in eorum consultationem ponant. Quod si omnes, vel maior pars id expedire cognouerit, denuo prædictus Rector moneatur, vt infra conueniens tempus commissum dissoluere, & emendare, & damna restituere procurit. Quod si facere nolluerit ab officio priuetur, & alter eius loco sufficiatur supra dicto electionis ordine, in aliquo non mutato. Consiliarij quoque in suo officio, vt antea manentibus.

Quod

7

Quod futuro Rectori omnia dentur à prædecessore per inventa-
riam. CONST. XXVII.

Item volumus, & ordinamus, quod Rector à die suæ creationis infra octo dies primo sequentes, cum consiliarijs omnia bona collegij à prædecessore relicta scripta per inventarium recipiat, quod à nouis Rectore, & consiliarijs subscriptum verum, & probatum in arca dicti collegij perpetuo seruetur. Præteritus vero Rector, & consiliarij rationem omnium expensarum ordinarij & extraordinarij infra alius duodecim dies sequentes nouis Rectori, & consiliarijs reddere teneantur. Quod si in ipso dicto termino inventarium facere neglexerint, moneantur, vt sequenti triduo illud faciant. Si vero prætermissio triduo illud facere contempserint, ipso facto absque vlla spe à collegio sint priuati, quam priuatione collegiales sub pœna præstiti iuramenti teneantur exequi. Si vero rationes dictarum expensarum infra dictum terminum, vt præmittitur, non rediderint, per mensē à mensa collegij absque alia remissione sit priuati.

Quod rector rationem expensarum accipere sit.

CONST. XXVIII.

Item volumus, & ordinamus, quod Rector totius impensæ ordinariæ, vel extraordinariæ in collegio faciendæ rationem in fine cuiuslibet septimanæ recipiat, vel vnus consiliarij Rectore impedito. Quod si non fecerit, portione Dominicæ sequentis priuetur. Et si hoc per dispensatorem extiterit, quominus fiat, eandē pœnam incurrat. Præterea, quod Rector simul, & consiliarij in fine cuiuslibet mensis à dispensatore, & extraordinarij expensarum ordinariarum, & extraordinariarum rationem accipiant, & à Receptore de eo, quod receperit in quolibet mense. Et volumus, quod receptor reddituum nostri Collegij pecuniam à se receptam in rebus suis non consumat, nec etiam alteri cuiquam mutare audeat. Volumus insuper, quod idem receptor intra diem naturalem Rectori, & consiliarijs pecuniam in eodem pondere, & mensura, & eadem moneta, quâ

Quod Rector de die à dispensatore accipiat rationem expensarum. D

à locatoribus reddituum acceperit reddere teneatur, ut dicti Rector, & consiliarij in arca collegij reponant. Poena autem receptoris hanc nostram constitutionem transgredientis multa distributionum presentis anni, & imponatur, & si sequens dies fluxerit receptore non solvente, nec rationem reddente pecuniæ à se receptæ, insignijs collegialibus, & veste illius anni priuetur, & si tertia dies elapsa fuerit priuetur omnino collegio. Has enim poenas intelligendas fore censemus quando eandem pecuniam per hoc tres dies retinuerit. Verum si pluries in hanc nostram constitutionem commiserit eandem poenam incurrat. Et si semel vestitum, & insignia, & distributiones contumaci auferantur, iterum delinquens in hanc nostram constitutionem, extimatione, valoreque vestis, & focalis rubei priuetur. Volumus præterea, quod Rector, & consiliarij has poenas, multasque in bonis receptoris exequantur. Et si bona eius ad hoc non sufficerit, corpus eius carceribus, & vinculis astringi iubemus, quousque veræ, & realiter persoluat. Et si Rector, & consiliarij hanc executionem non fecerint, obnoxij obligatique sint collegio in utroque foro, & debitum hoc tanquam proprium ab eis statim collegiales exigant. Quod si dispensator maior, & extraordinarius in fine mensis ratione ab eis data aliquid eis in potestate sua de pecunijs receptis remanserit, si duo milia marapetinorum, & amplius in se vnusquisque habeat, nullo modo eis pecunia detur, vsque quo eam, quam habent pecuniam in vsum collegij conuert erint, quod si vltra duo milia marapetinorum quisque eorum in se habuerit, redita ratione illius mensis illam dictam summam realiter, & cum effectu persoluat, & si reddere noluerit, statim portione tota mense priuetur, quousque illam restituat. Volumus etiã, quod si per mensem persolvere noluerit, Rector, & consiliarij, executionem in bonis suis faciant. Poena autem, quã Rectori, & consiliarijs imponimus, erit eos obnoxios foro iudiciali tamquam principales debitores facere. Si vero Rector quolibet die à dispensatore rationem acci-
pe

pere nolluerit eius arbitrio relinquatur. Dispensator tamen maior à minore dispensatore quotidie rationem accipiat, quæ quidem ratio eiusdem Rectoris, vel consiliarij, eam accipientis nomine subscripta sit.

De portionibus dandis. CONST. XXIX.

Item quoniam ubi est ordo, & certa viuendi norma, ibi cuncta rectè procedunt, statuimus, quod unicuique collegialium tribuatur quotidie libra cum dimidia carnis arietis arbitrio Rectoris, pro prandio, & cœna diuidenda. In diebus autem ieiunij, vel in quibus esus carniarum prohibitus est, tantum in piscibus, vel ouis consumatur, quantum in carnibus expendendum fuit. Possit tamen ultra hoc Rectoris, & consiliariorum arbitrio moderati fructus ministrari. Et quia principales anni festiuitates maiori iucunditate, & lætitia celebrandæ sunt. Volumus, mandamus, quod in diebus Natiuitatis Domini, Resurrectionis, & Penthecostes, & Epiphaniæ, & carnis priui, aues dentur collegialibus, Purificationis tamen Domini sancti Ioannis Baptistæ, & Corporis Christi, Assumptionis, & Natiuitatis, & Conceptionis Beatæ Mariæ, & sanctæ & Crucis Septēbris, & Maij, & omnium Sanctorum festiuitatibus, & in cæteris festiuitatibus, in quibus Missa cantatur [prout infra in alia nostra constitutione conuenitur] aliquid ad portionem quotidianam augumentetur, iuxta Rectoris, & consiliariorum arbitrium. Si vero aliquis ex deuotione ieiunium fecerit, debita illius diei portio sibi integra tribuatur. Qui vero ad Missam non uenerit addito illius diei careat.

De vestitu, & honestate Collegialium. CONST. XXX.

Item volentes vestitui, & honestati collegialium prouidere, statuimus, & ordinamus, quod unicuique collegialium annuatim in die sancti Machaelis, clamis longa panni Burielis Aragoniæ vulgariter nuncupati tribuatur valoris sex regalium argenteorum cum dimidio pro qua libet mensura, & dicta clamis strictè iuxta collariū applicetur fibulis quibusdam, quæ vulgariter corchetes nuncupantur. Quod si secus fecerint pœnā arbitrio Rectoris imponendam subire teneantur. Quod etiā ad familiares

in

in dicta clausula volumus extendi. Præcipimus etiam
vniquique eorum insignia, panni rubei cocinei mensuræ
vnius tertij annuatim dari. Mandamusque quod in alijs
indumentis honeste vestiantur, nec serico, aut colore pã
ni in honesto clericis à iure prohibito vrantur, nec cal-
ceis albis. Vestibus tamen pellibus consutis licitè vti pos-
sint. Proviso, quod collegiales sub pœna à Rectore impo-
nēda veste sibi annuatim data, vti saltim temporibus ab
eo disponendis compellantur.

De ludo illicito vitando. CONST. xxxi.

Statuimus in super, quod nullus collegialis in dicto nos-
tro collegio ad aleas, vel taxillos quouis modo luderè
præsumat. Quod si secus fecerit, periurium incurrat, & à
portione collegij per mensem priuetur. Permittimus ta-
men solarij, vel exercitij gratia alijs ludis honestis mode-
rate, ac congruis temporibus vti posse pecuniario ludo
cessante, super quibus conscientias Rectoris, & consilia-
riorum oneramus.

De camera vacante. xxxii.

Item statuimus, & ordinamus, quod quodcumque
aliquam cameram vacare contingerit, siue per obitū
siue per dimissionem, vel complementum temporis cō-
stitutionum collegij, siue alio quocumque modo sit op-
tioni antiquiori collegiali nullo habitu respectu ad offi-
cia, vtrum eam velit, nec ne, quod si eam noluerit, sit pro-
ximo antiquiori post illum, & sic seriatim à primo, vsque
ad vltimum, vero si duo pares antiquitate concurrant,
gradu præditus præferatur si autē gradu æquales fuerint,
antiquior in gradu præferatur. Quod si in omnibus pares
cōcurrant, cui Rector, & consiliarij simul, vel eorum ma-
ior pars voluerit, dicta camera consignetur. Volumus
etiam, quod si aliquis collegialis extra collegium profe-
ctus fuerit, in mādatis alicui collegiali relinquat, quod si
contingat aliquam cameram vacare, eam eligat, quæ ei
iure venerit, quod si hoc non fecerit Rector illam came-
ram nomine absentis possit eligere. Si tamen alicui col-
le-

ipsam cameram sic vacantem competeret: volumus, & declaramus, ipsum absentem antequam quid de huiusmodi, camera discernatur, expectari, vel quempiam alium ipsam cameram si voluerit, & in mandatis habuerit eius loco recipere. Prohibemus tamen ne discedens à collegio ferreum, vel ligneum, vel cuiuscumque materiæ fuerit, quod in eadem camera fabricauerit, secum exportare, aut vendere valeat. Verum si ab vna in aliam cameram transferit, ea quæ sua impensa emit, secum portare liceat, modo sit sine detrimento Collegij, quod iudicio Rectoris, & consiliariorum, vel maioris partis eorum relinquatur, prouiso quod seram, nec tabulam pro celo possit deducere possit.

Quod omnes in refectorio prandeant, cenent, & de conclusionibus faciendis. CONST. XXXIII.

Item statuimus, quod Rector, & consiliarij, & collegiales prandium, & cœnam in refectorio simul faciât exceptis ijs, qui aliqua infirmitate laborauerint. Permittimus tamen, quod tempore hyemis à festo sancti Lucae, vsque ad Pascha prandium, & cœnam in colina vna facere possint, si velint. Mandamus etiam, quod diebus à Pascha Dominicæ Resurrectionis, vsque ad primam diem mensis Iunij omnes collegiales hora decima prandeant, cœna vero faciant hora sexta. Et à die prima mensis Iunij, vsque ad diem Assumptionis Virginis Mariæ prandeant hora nona, cœnam vero faciant hora quinta. Et à die B. Mariæ de Agosto vsque ad Sanctum Michaelem, prandium sit hora decima, cœna vero hora quinta post meridiem, à die vero S. Michaelis vsque ad quadragesimam prandium sit hora undecima, cœna vero hora nona. Qui autem horis statutis cum alijs non conuenerint in mensa, præfenti prandio, aut cœna priuetur. Prandium vero taxetur sex marapetinis. Cœna vero quatuor cum benedictione, & conclusione, nisi Rector cum aliquo ex iusta causa dispensauerit, super quo conscientiam eius oneramus. Quod si forte diebus festiuis tempore prandij aliqui collegiales in sermonibus, vel diuinis officijs occupati absentes exciterint, si

ior pars aut saltem sex collegiales in collegio fuerint prandeant. Abiētes vero, & si expectari nō debeāt, portione tamen non careant. Prohibemus tamen, & mandamus, quod omnes collegiales in cibo, & potu sint æquales, & conformes. Nec aliquis cibum, aut potū, aut epulas deliciores communibus, vndecumque habitas solus in mensa collegialium comedere, aut extra collegium prandere, aut cenare cum aliquo possit absque expressa licencia Rectoris, & aliqua causa rationali interueniente. Prædico autem finito vicissim arguāt collegiales, & conclusiones sustineant omnibus præsentibus à die sancti Lucæ, vsque ad festum Iacobi mensis Iulij omnibus diebus, præter festiuos, nec quispiam eorum etiam ab huiusmodi mensa, priuatorum, à conclusione discedat, donec finita, & declarata fuerit. Volumus insuper, quod si quispiam collegialium conclusionem (prout ei forte venerit) non sustentauerit, tribus diebus portione tota priuetur. Iunior vero in ingressu domus cuiuscumque facultatis sit, præterquam si Rector, aut mensæ lector fuerit, contra reliquos suæ professionis sustentantes conclusionem arguere teneatur, quod si facere hoc contempserit, tota portione illius die priuetur. Volumus præterea, quod omnes collegiales conclusioni elucidandæ intersint. Si autem hoc facere neglexerint, portione solius prandij priuentur, præterquam si cum venia ad hoc expressa Rectoris abierint. Et si venerit, quod sustentaturus conclusionem pridie quam proponat à collegio discesserit, & post infra tres dies à die quo sustentare debeat, reddierit primam conclusionem, fulcire teneatur. Deinde vero conclusio ad suum ordinem reuertatur, & si hoc facere noluerit, portione tota trium dierum priuetur.

De secreto tenendo. CONST. XXXIV.

Item volumus, & ordinamus, quod Rector, consiliarij, cæterique collegiales iuramentū præstent, quod omnia secreta ad dictum collegium pertinentia inter secreta tenebunt, & eruabunt. Nec alicui pādant, quod si secus fecerint periurij habeantur. Et si reuelauerint secre-

cretū, capellæ in foro conscientiæ, si nō huiusmodi rei fuerit conuictus testibus, pro singulis secreti promulgationibus mille dispondios pro arca collegij reddere teneantur. Et si de hoc fuerit conuictus, à collegio expellatur. Excepto si alicui collegiali, qui tunc temporis absēs fuerit, reuelauerit, dicens illud esse secretum capellæ. Idem ipse collegialis obseruare sub eadem pœna teneatur. Secretum autem intelligatur, quod Rector commendauerit.

Quod constituatur vnus procurator Collegij.

CONST. xxxv.

Item statuimus, quod Rector, & consiliarij, & cæteri collegiales simul congregati constituant procuratorē quem magis idoneum, & conducibilem collegio cognouerint. Qui procurator sub pœna priuationis collegij officium acceptet, & de eis, quæ gesserit Rectori ratione reddat. Qui ambo futuris Rectori, & consiliarijs coram omnibus collegialibus denuo rationem reddant. Præterea si viderint expedire aliquem oppidanum secularem, vel clericum perpetuum, vel ad tempus, economum constituant, & creent. Qui reddituum fructuū, & prouentuum collegij curam, & gubernationem gerat cæteraque extra, vel intra oppidum faciet, quæ ipso collegio, & eius redditibus viderit magis conuenire, quodque possessiones, & redditus collegij saltem semel in anno per Rectorem, vel aliquem collegialem, aut procuratorem nomine collegij visitentur. Visitatio autem huiusmodi quoad possessiones [si eas in futurum habere Collegium contingerit] intelligatur non ad Ecclesiastica beneficia.

De tempore absentia. CONST. xxxvi.

Item volumus, & mandamus, quod si quispiam collegialium voluptatis, vel exercitij gratia se à dicto nostro collegio absentare voluerit, liceat Rectori facultatem abeundi per duos menses tantum illi concedere. Quibus elapsis si non reddierit, à collegio priuatus existat. Ex iusta tamen, & legitima causa, quam discessurus

veram,

Stat. 16. 18.
19. 44. & 49.

veram, & necessariam se credere iurauerit, Rector, & Consiliarij, vel maior eorum pars per alios duos menses ei facultatem abeundi faciant. Prouiso, quod collegialis qui per prædictos quatuor menses à collegio semel absens fuerit; sequenti anno aliud quadrimestre, vel eius partem habere nequeat, nisi in collegio per continuum semestre à tempore finitæ licentiæ computandum permanferit. Decernimus tamen, vt qui quadrimestre vnus anni potitus non fuerit, anno sequenti, præterito quadrimestri, vel eius parte gaudere non possit. Verum si præfixo tempore non reddierit à collegio, priuatus censeatur. Prohibemus tamen ne eius loco quispiam sufficiatur, nec eius præbenda vacare denuntietur infra viginti dies, infra quos si causam more necessariam per se, vel aliam reddiderit cum eo benignè, & humanè agatur, & in collegio sine noua electione admittatur. Si vero dictis viginti diebus elapsis causam moræ non ostenderit, nulla excusatio ei suffragari valeat, sed illico nouus collegialis eligatur. Annum vero à festo sancti Michaelis mensis septembris connumerari volumus, & declaramus. Verum quia capellani minus discurrere debent, & magis sunt necessarij, si quando forte aliquis eorum à collegio propter necessitatem urgentem discessurus sit alius eum expectare teneatur. Nec donec venerit, aut alius eius loco substitutus fuerit à collegio discedere possit.

De benedictione mensæ. CONST. XXXVII.

Item volumus, & ordinamus, quod omnibus diebus tam in prandio, quam in coena per Sacerdotem illa hebdomada diuina celebrantem si fuerit, sin autem per alium capellanum, vel per Rectorem fiat benedictio mensæ. Quod si aliter dicti capellani fecerint, pro qualibet vice hebdomadario delinquenti, multa vnus assis imponatur. Assen vero intelligimus illud, quod Hispani vn maravedi dicunt.

Quod in prandio, & in coena semper legat vnus.

CONST. XXXVIII.

Item volumus, & ordinamus, quod in refectorio dum pran-

prandium fecerint, vnus collegialium per hebdomadas [prout ei forte euenerit] Bibiliam in cœnando vitas Patrū siue Cantica canticorum, vel quempiam alium librum ad arbitrium Reſtoris recitet. In quibus Reſtorem tantum excipimus. Ordinamus præterea, quod hæ noſtræ conſtitutiones quater in anno legantur in cœna, A principio anni, & à Paſcha te Reſurrectionis Dominicæ, & à feſto ſancti Ioannis Baptiſtæ, & à die ſancti Lucæ cum diebus immediatè ſequentibus, quoad finiantur in reſectorio omnibus collegialibus iunctis. Quodque exemplar earum alteram in bibilotheca cum alijs libris ligatum, alterum vero in arca Collegij clauſum. Reliquum vero in camera Reſtoris ponatur.

De ſilentio obſeruando in menſa. CONST. XXXIX.

I Tem mandamus, & ſtatuiſmus ſub pœna à Reſtore injungenda, quod in reſectorio dum prandium, aut cœnâ fecerint ſilentium ab omnibus obſeruetur, & oſtium ſub clauē claudatur.

Quod vnusquisque in camera ſua dormiat.

CONST. XXXX.

I Tem volumus, & ordinamus, quod vnusquisque in camera ſibi aſignata noctu dormiat, nec in alterius camera quieſcere audeat, niſi valetudinis cauſa, ob quam viſitaturus, aut viſitandus ſit, vel venia Reſtoris, & conſiliariorum ex aliqua iuſta cauſa, & honeſta impetrata: ſuper quo conſcientias eorum oneramus. Qui vero contrarium fecerit, pro prima vice à portione menſæ per ſex dies priuetur, pro ſecunda duodecim dierum careat portione. Pro tertia vero portione viginti, & quatuor dierum omnino ſit priuatus, Et ſic dei in ceptis multiplicando.

Quod in firmo dentur neceſſaria. CONST. XXXXI.

I Tem volumus, & ordinamus, quod expenſis Collegij miniſtrentur neceſſaria infirmo collegiali, vel familiaripro arbitrio Reſtoris, & Conſiliariorum, vel maioris

ris partis eorum, super quod eorum conscientias onera-
mus, si vero aliquem eorum decedere contingerit, volu-
mus medietatem expensarum in eius infirmitate sumpti-
bus collegij factarum ex bonis defuncti, si habuerit unde,
collegio solui debere. Præcipimus insuper, quod si quispiã
in lecto infirmitate laborans triduo iacuit, illico illo lap-
so omnia peccata sua pure confiteri. Et si grauis, vel peri-
culosa fuerit infirmitas, Eucharistiam (nisi Sacerdos id ve-
tuerit ex aliqua causa sibi in confessione nota) in forma
Ecclesiæ consueta recipere debeat. Alioquin a portione
collegij, donec id fecerit, ex tunc priuatus existat. Quæ au-
tem sit grauis infirmitas ad perceptionem Eucharistiæ iu-
dicio medicorum relinquatur,

*Quod pauperibus collegialibus, & ministris in Collegio dece-
dentibus dentur necessaria profunere exequendo.*

CONST. XXXXII.

Item cum in omnibus tum præcipue in propinquo res
operibus misericordiæ uti debeamus. Præcipimus, & or-
dinamus, quod si collegiales, vel familiares in dicto nos-
tro collegio, è vita decedentes tanta paupertate laboraue-
rint, quod relicta eorum bona exequendo funeri non suf-
ficient, tunc ex bonis collegij omnia necessaria ipsis sepe-
liendis, & funeri exequendo ministrentur.

Quod nullus præter collegiales, dormire possit in Collegio.

CONST. XXXXIII.

Item statuimus, & ordinamus, ac prohibemus, nequis-
piam præter collegiales, & collegij familiares in ipso
collegio dormite possit die, vel nocte, super quo Rectori
dispensandi omni modam pote statem denegamus.

Quod nullus Collegialis noctu extra Collegium dormiat.

CONST. XXXXIV.

Item statuimus, & ordinamus; quod nullus collegia-
lium noctu extra collegium dormiat, nisi ex legiti-
ma

ma causa, puta ægritudinis, obtenta prius venia Rectoris,
& consiliariorum: quod si quispiam contenderit secus,
pro primo ei ignoscatur. Secundo vero pane, & aqua diē
transire cogatur. Pro tertio vero absque venia a collegio
prorsus expellatur.

Hora receptus in Collegio. CONST. XXXV.

Item volumus, & mandamus, quod eo tempore, quo in
dicta nostra maiori Ecclesia pulsatur ad orationem fa-
ciendam Beatissimæ Virginis Mariæ, omnes collegiales
se in collegium recipiant. Quo etiam tempore campanā
collegij pulsari mandamus. Quod si secus fecerint pro pri-
ma, & secunda vice delinquenti ignoscatur. Tertia vero
à collegio priuetur. Quod si aliquis consiliariorum exe-
qui recitauerit, aut minus bene se gesserit, Rector, & cō-
siliari cum vno collegiali, quem ad id elegerint, illud exe-
qui possint.

Item volumus, in nostro collegio ianitorē semper per
diem ianuis clausis temporibus oportunis adesse, qui cu-
ram ostij claudendi habeat, ne quisquam in illis tempori-
bus aditum liberum in collegium inueniat.

Quod omnes loquantur latinè CONST. XXXVI.

Item volumus, & ordinamus, quod omnes collegiales,
& familiares inter se per totum collegium, & eius ter-
minum loquantur latinè, sub pœna à Rectore imponenda.
Ad quod facilius exequendum accusator quolibet mensæ
deputetur, etiam ad arbitrium Rectoris puniendus si se in
eo negligenter gesserit.

Quod extra Collegium nullus exeat solus.

CONST. XXXVII.

Item volumus, & ordinamus, quod quando aliquis col-
legialis per oppidum ad aliqua negotia procuranda ex-
tra collegium se contulerit: eat cum venia Rectoris, &
sic ei comes alius collegialis. Præterquam si ad lectio-
nem iuorit ad scholas, vel diebus dominicis, vel alijs fe-
stiu-

stuitatibus ad Missam, vel vespervas Ecclesiæ maioris, vel
parrochialis.

De murmure, & strepitu vitando, & puniendo.

CONST. XXXVIII.

I Tem volumus, & mandamus, quod nullus collegialium
cuiuscumque conditionis sit, strepitum, aut murmur in
refectorio, aut colina faciat, etiam si ei integra portio non
detur. Potest tamen extra refectorium, aut colinam suplex
Rectori honestè conqueri, si vero secus fecerit sequenti
die ei panis, & aqua tantum pro cibo ministretur, si vero
contentio, aut tumultus inter collegiales ortus fuerit, Re-
ctor quamprimum illud placare studeat, postea vero de-
linquens arbitrariè puniatur. Et si se grauatum censerit,
ad consiliarios recurrat. Si autem inter Rectorem, & quæ-
piam collegialium contentio oriatur, ipsi consiliarij, vel
duo eorum sub pœna ab eis iniuncta silentium imponant
ad quam tenendam, & obseruandam Rectorem, & alios
arctari volumus. Qui vero inobediens fuerit, facta moni-
tione, portione cibi, & potus collegij per mensem careat.
Quod omnes collegiales sub pœna præstiti iuramenti ser-
uare, & exequi teneantur,

Quod honori alterius non detrahatur.

CONST. XXXIX.

I Tem statuimus, & prohibemus ne quispiam collegialium
intra, vel extra collegium honori, famæ, vel extimatio-
ni cuiuspiam sociorum detrahat. Aliter faciens arbitrio
Rectoris puniatur, super quo eius conscientiam onera-
mus, & si sibi videatur, possit super hoc veritatem inter
collegiales inquirere.

De Cathedra Collegij, & cursu. CONST. L.

I Tem volumus, & ordinamus, quod in ipso collegio vna
Cathedra constituatur, in qua sacræ Theologiæ, vel iu-
ri Canonico, & ciuili, & medicinæ operam dantes legant,
& cursum faciant, & Rector, & consiliarij duos Canonis-
tas, duosque Theologos: vnum Legistam, medicum
vnum

vnum possint compellere, vt quisque in sua facultate profiteatur, & legat lectionem ordinariam. Quod si monitione facere neglexerint, à tota protione Collegij priuentur, quo vsque quod per Rectorem, & Consiliarios eis mandatum est, effectu compleuerint. Si autem in hora legenti fuerint discordes, horam per Rectorem eis assignetur, ita quod modo vnus, modo alius [si plures fuerit] eorum per agere queat. Volumus etiam, & mandamus, quod nullus collegialium (nisi in Cathedra salariata, vel eius substitutione, vel pro salario) extra collegium legat. Si tamen plures cursantes fuerint, & in ipso Collegio omnes cursum peragere non possint, permittimus vt extra collegium legant, & cursum faciant. Prouiso quod sit optioni ipsius Rectoris, quos in Cathedra Collegij, & quos extra collegium legere maueat, & pro eius arbitrio discernatur. Insuper decernimus omnes collegiales minores in gradu ab ipso collegiali cursante audire debere. Quod si fecas fecerint, facta eis monitione, ab ipso collegio priuentur.

De forma opponendi Cathedris, vel substitutionibus.

CONST. LI.

Item statuimus, & ordinamus, quod quotiescumque in dicta vniuersitate aliqua Cathedra, vel substitutio vacauerit, & plures collegiales ad eam se opponere voouerint, *Stat. 37. & 50.* vnusquisque eorum lectionem inter collegiales de materia sibi signata per Rectorem facere teneatur. Post hæc vero omnibus in capella congregatis idem Rector ab eis iuramentum accipiat, quod nullus eorum odio, timore, gratia, vel fauore, seu alia quacumque causa, votum, seu suffragium, præstabit alicui eorum, nisi ei quem secundum Deum, & bonam conscientiam ad dictam Cathedram, siue substitutionem atsequendam sufficientiorem, & magis idoneum fore cognouerit. Quo sic præstito omnes per schedulas secretè suffragia præstabunt, & cui maior pars adhæserit, ille solum ad dictam Cathedram, siue substitutionem se opponere possit.

G

De

De Collegij libris non extrahendis. CONST. LII.

Item volumus, & expressè prohibemus sub pœna præstiti iuramenti ne libri ipsius Collegij cuiquam in Collegio, vel extra commodari possint ad transferendum, vel studendum, ne ve collegialis librum ex bibliotheca in camera sua accipiat. Si quis vero aliter fecerit, primò, & secundò ei ignoscatur, tertio vero extra collegium abire cogatur. Mandamus insuper claves virgarum ferrearum, quibus clauduntur libri reponi in arca dicti collegij quatuor clauibus clausa.

De libris ferreis cathenis custodiendis. CONST. LIII.

Item volumus, & ordinamus, omnes libros, quos ipsi collegio donauimus, aut donauerimus, ferreis cathenis in bibliotheca ligari, nec inde auferri, vel alienis concedi posse. Si vero aliquis collegio alienus in bibliotheca legere, aut videre aliquid voluerit, sit ei semper comes stationarius, vel collegialis ad incommoda vitanda. Volumus etiam, quod quilibet collegialium pœnes se habeat vnâ clauem bibliothecæ. Et si cuiuspiam negligentia aditus bibliothecæ patuerit, eadem die à vino abstinere cogatur.

Quod collegiales per oppidum cum habitu incedat.

CONST. LIV.

Item volumus, & expressè prohibemus, ne quispiam collegialium per oppidum, vel in locis, ad quæ se extendit interdictum in dicto oppido Valis-Oleti. Et infra vnâ leucam possit ire, & reddere in alio habitu decenti absque clamide, & insignis. Quod si secus fecerit, pro prima, & secunda vice à vino abstineat, tertia vero à Collegio priuetur. Volumus tamen, quod si collegiales in dicto oppido sermonem ad populum habuerint, liceat eis clericali alba veste indui, & sine focali rubeo declamare.

Quod

Quod camera omnium semper pateant Rectori.

CONST. LV.

I Tem ordinamus, & mādamus, quod si Rector cameram cuiuscumque collegialis adire velit com festum illi siue difficultate fores pateant: ita quod Rector omnia quæ in camera sunt possit respicere. Quod si aliquis collegialis resistere tentauerit, à Collegio priuetur.

Quod nullus collegialis absens gaudere possit portione collegi. CONST. LVI.

I Tem volumus, & mandamus, quod nullus collegialis dū fuerit absens quacumque causa quātumcumque iusta quidquam portionis sibi debite percipiat. Etiam si ad hoc Rectoris, & Consiliariorum expressus accedat consensus, quod si quidquam exceßerit tam ex portione absentiu, vel ex redditibus Collegij, vel alia quacumque causa, a re Collegij sub pæna præstiti iuramētū a recusetur.

Qua hora ostium claudendum sit. CONST. LVII.

I Tem volumus, & ordinamus, quod ostium principale Collegij infra mediam horam, post quam tempore completorij in dicto Collegio pulsatum fuerit, claudatur. Postquam vero clausum fuerit, nemini, siue sit Rector, aut Cōsiliarius, siue collegialis, siue alienus, & si grauisima causa vrgeretur, aperiatur. Si vero quisquam collegialium secus fecerit, ex prima pane, & aqua tantum pro victu die sequenti vtatur, ex secundo dupli pœna afficiatur. Ex tertio autē à Collegio alienus existat. Rector verò in hoc delicto bis deprehensus ab officio sit priuatus. Tertio vero perseverans sine spe veniæ à Collegio expellatur. Quod si quempiam per fenestrā, vel murum intrare, vel exire compertum sit, à collegio priuatus existat. Quod etiam in familiaribus exequendum censemus, Custodia vero ianuarum ad Rectorem vel cui, ille commiserit modo honestus, & bonis moribus præditus sit, pertineat. Permittimus tamē, graui imminen,

minente morbo collegialis, vel familiaris exigente ne
cessitate ex consilio alterius Medicorum Collegij, &
cum venia Rectoris ostium collegij aperiiri posse, & non
alias, super quo eorum conscientias oneramus.

De incumbentibus iuri Canonico, & Civili.

CONST. LVIII.

I Tem volumus, quod nullus iuri Canonico incumbens
ultra trienium leges audiat, duas lectiones tantum au
diens, & hoc postquam Bachalarius effectus sit. Si ta
tamen aliquis collegialis Rectori, & Consiliarijs suffi
ciens fuerit repertus, liceat eis per annum dispensare ad
audiendum librum Institutionum etiam ante Bachala
riatum. Si autem quis piã secus fecerit, pro arbitrio Re
ctoris, & consiliariorum puniatur.

De arca communi. CONST. LIX.

I Tem statuimus, & ordinamus, quod in capella Colle
gij collocetur quædam arca valida ad reponendum,
pecunias, & redditus, & instrumēta dicti Collegij cum
quatuor clauibus, quarum vnam Rector, & aliam quili
bet Consiliariorum pœnesse habeant: Vt si inde quic
quam ponendum fuerit, in præsentia omnium fiat.

De Custodia ornamentorum capellæ. LX.

I Tem statuimus, & ordinamus, quod penes Rectorē
& consiliarios maneant, & custodiantur ornamenta
capellæ collegij pro festis solemnitatis celebrandis vtē
da. Vt sui tamen quotidiano necessaria siue penes capel
lanos,

De custodia frumenti. CONST. LXI.

I Tem volumus, & mandamus, quod residuum fru
menti ex redditibus Collegij facti domestico sum
ptu diligenter custodiatur. Ita quod semper supersint in
camera frumētaria saltē quingentæ mensuræ, quæ ma
terno

serno sermone dicuntur fanegæ, ad ea, quæ possint accide-
re. Quod frumentum temporibus accomodatis personis
aliquibus honestis, & fide dignis mutuo dari, & in tempore
reuocari possit, ne nimia vetustate tinea consumatur, quod
Rectoris, & Consiliatorum prudentiæ demandamus dum
modo vsura aliqua non interueniat.

Quod annualim fiat memoriale redditum. CONST. LXII.

Item volumus, & mandamus, quod factis, & conductis
ad firmam, vel ad annuam pensionem redditibus dicti
Collegij memoriale omnium reddituum singulis annis in
arca Collegij reponatur. Cuius exemplum in die Sancti
Ioannis Baptistæ recipiat illud visitatori daturus ad facien-
dam visitationem.

De Custodia reddituum. CONST. LXIII.

Item volumus, & mandamus, quod ex residuo redditu-
um Collegij domus, & ædificia reparentur, librique
si necessarii fuerint, aliaque domui necessaria emantur.

De provisione victus, &c. CONST. LXIV.

Item statuimus, quod Rector, & Consiliarij tempore
debito de victu, & vestitu alijsque rebus necessarijs
prouideant, quod si non fecerint, damnum, aut incom-
modum Collegio inde venturum per visitatorem soluere
cogantur. Nec excusatio admittatur, si tempore prouisi-
onis faciendæ pecunias in communi arca non habuerint.
Nam dato, quod non habeant, nos ex nunc eos ad pecuniã
pro huius prouisione facienda ab amicis, aut aliunde super
pignore vsque ad futuros redditus quærendam arctari vo-
lumus, & mandamus.

¶ Item volumus, & expresse prohibemus, quod in no-
stro Collegio collegiales nullo modo exteros quoscumque
expensis suis inuitent. Libationem tamen possint, quibus-
cumque voluerint, dare.

H Item

Item statuimus, ne ijs rebus, quæ in portuarijs nostri Collegij ad vsum, prouisionem que referuntur, putapanis, vinum, carnes, & huiusmodi alicui collegiali, vt extra collegium donet, aliquid vendatur. Possit tamen aliquid modicum panis, vel vini dari alicui infirmo arbitrio Rectoris, & Consiliariorum.

De reparatione Collegij, & possessionum. CONST. LXV.

Item volumus, & mandamus, quod rector pro temporibus re existens videat ea, quæ reparatione ædificiorum Collegij, & possessionum eius indigent. Et quando aliquid reparandum, vel de nouo ædificandum fuerit, vnus collegialium per hebdomadas (pro vt fors tulerit) de mandato Rectoris præsens existat. Ita tamen, quod si de nouo aliquid ædificandum, vel fabricandum fuerit: fiat de consensu Rectoris, & consiliariorum, vel maioris partis eorũ, non aliàs.

De alienationibus. CONST. LXVI.

Item si aliqua urgente necessitate, vel euidenti utilitate, aut alijs de causis à iure permissis alienationes, vel perturbationes faciendæ sint ex collegij bonis, circa hoc iuris communis dispositioni standum fore censemus, atque decernimus, prohibemus etiam quæ bona, redditus, aut pecuniæ collegij nequaquam commodato, aut mutuo extra collegium dari possint. Quod si forte aliqua superueniente necessitate, aut urgente causa id faciendum sit de consilio Rectoris, & consiliariorum fieri debeat, & tunc cum sufficienti pignore, vel cautione, & non aliàs.

De numero seruatorum Collegij. CONST. LXVII.

Stat. 17. 36.
41.

Item volumus, & ordinamus, quod ad vsum, & seruitium collegij totius, recipiantur nouem seruitores. Prohibemus tamen, ne Rector, aut quispiam Consiliariorum, vel collegialium proprium seruitorem, vel infra quartum gradum consanguinitatis coniunctũ habere possit.

fit ita quod familiaris collegij non possit esse ille, qui moram traxerit cum aliquo collegialium ante, vel post ingressum collegij. Et inter istos seruitores vnus eorum sit dispensator, & alius quoquus, ceteri ad seruitium commune deputentur. Permittimus tamen, quod si quoquus scholaris non reperiatur, laicus in coquina assumatur intra, vel extra collegium (provt omnibus collegialibus visum fuerit) dormiturus, aut seruus officio colinae, & alijs Collegio necessarijs ematur.

De Sacramentis communicandis. CONST. LXVIII.

Item statuimus, & ordinamus, quod omnes collegiales & collegij seruitores iuxta præcepta Ecclesiae peccata sua confiteantur saltem bis in anno, scilicet, in hebdomada Sancta, & per hebdomadam ante festum Natiuitatis Domini Sacramentum Eucharistiae in capella dicti collegij temporibus ab Ecclesia statutis recipiant, saltem die Resurrectionis Dominicae de quo Rector verum relatum habeat, & si quis præmissa facere contempserit, nulla excusatione quantumcumque urgente admissa à collegio sine spe veniae eiiciatur. Vna tamen monitione ei coram Rectore, & consiliarijs prius facta, quod illico collegiales sub poena præstiti iuramenti exequi teneantur. Volumus etiam, quod si collegiales ante Pascha Dominicae Resurrectionis à collegio discesserint, redeuntes infra quindecim dies Eucharistiam recipere teneantur in prima die Dominica post aduentum suum in capella dicti collegij.

De horis dicendis, & de commemoratione fundatoris.

CONST. LXIX.

Item statuimus, & ordinamus, quod si quispiam eorum, qui in dicto collegio extiterint, sacri ordinis characterem insignitus, aut aliquo beneficio Ecclesiastico astrictus fuerit, horas canonicas perfectè dicere non prætermittat. Quod si non fecerit monitus à Collegio priuetur. Volumus, & ordinamus, quod reliqui collegiales, etiã si sacris ordinibus iniciati, aut aliquo beneficio astricti non fuerint, ho

horas defunctorum pro animabus parentum, & fratrum nostrorum, & post decessum nostrum pro nobis quotidie dicere teneantur. Quod si secus fecerint, in foro conscientiae sint obligati ad restitutionem portionis illius diei, in quo non recitauerint praedictas horas. In missa vero in capella collegij celebranda commemoratio nostri quotidie fiat. Quod si in missa vna tantum oratio dicenda sit, in eius fine dicetur, *Et famulum tuum Cardinalem Hispania huius Collegij fundatorem ab omni aduersitate custodi.* Post decessum vero nostrum (provt communiter pro Pontificibus fieri consuevit) commemoratio fiat in nomen Pontificis, nomine Cardinalis Hispaniae mutato. Quod si non fecerint, à Rectore arbitrariè puniantur.

Quod nullus habeat mulierem. CONST. LXX.

Item statuimus, & ordinamus, quod si quispiam de gentium in dicto collegio repertus sit aliquam concubinam in oppido Vallis Oletano, vel extra publicè, vel occultè habere. Si per indicia, & iuramentum trium, vel plurium testium in crimine deprehensus fuerit, aut cum aliqua in dicto oppido rem habere compertum sit, à Collegio priuatus existat. Quod omnes collegiales sub poena praestiti iuramenti illico exequi teneantur. Rectori autem inquisitionem huiusmodi criminis relinquimus.

Item volumus, & expresse prohibemus, quod nullus collegialis mulierem cuiuscumque conditionis sit, in cubiculum suum sine venia Rectoris intromittat. Si autè illa ipso ignorante in cameram suam irripuerit: collegialis nulla mora facta à cubiculo suo petiturus veniam à Rectore discedat. Quod si hoc facere renuerit, pro singulis in hanc constitutionem commissis portione vnus diei careat.

Quod omnes semel in mense conueniant. CONST. LXXI.

Sab. 39.

Item volumus, & mandamus, quod semel in mense omnes collegiales cum Rectore, & consiliarijs in capella Collegij, vel alio loco idoneo conueniant ad tra-

tractandum, cognoscendumque de redditibus possessionibus, & reparationibus bonorum, & ædificiorum dicti collegij, ita vt omnes sciant negotia, & bona collegij, & eodem die Rector libros librariæ requirat, & à puluere excuti faciat.

Quod nullus portet arma. CONST. LXXVII.

Item statuimus, & ordinamus, quod nullus arma intra, vel extra collegium portare præsumat, non impetrata venia Rectoris, & consiliariorum, super quo eorum conscientias oneramus. Excepto si extra oppidum quispiam collegialis proficiscatur. Quod si aliter fecerit, à portione collegij duorum mensium priuatus existat. Liceat tamē eis paruis gladijs adscindendum panem, & carnes vti.

Pœna percussentis alium. CONST. LXXIII.

Item statuimus, & ordinamus, quod si inter collegiales, & capellanos, vel aliquos ex eisiurgia, contentiones, vel discordiæ contingerint. Itavt manus violentas in se inuicem coniecerint: tunc rector veritate comperita eum, qui in culpa fuerit à collegio portione per mensem priuabit. Si autem vnus ligno, gladio, vel lapide aliū cum effusione sanguinis percusserit, percussor à collegio priuatus existat. Si ambo percusserint, qui eorum in culpa fuerit, eiiciatur. Si ambo peccauerint pariter eiiciantur. Si vero quispiam gladiū, aut ensē, distringerit, nec vltra progressus fuerit, portione mensis careat, qui si taliter discordantes ad pacem, vel amicitiam inuicem redire nolluerint, cogi possint ad eam iniendam, & si se difficiles præbuerint pro arbitrio Rectoris, & consiliariorum puniantur.

Ne quis Rectorem couitio afficiat. CONST. LXXIV.

Item statuimus, & prohibemus, ne collegialis quispiam, aut seruator dicti collegij verbo inhonesto, turpi, vel aliquo couitio Rectorem suum afficiat. si quis vero in præmissis deliquerit, in eum Rector pro arbitrio

anima duertat. Nec recursus, aut appellatio ad consilia-
rios ei in tali casu suffragari possit.

Quod in absentia Rectoris, vel consiliariorum alius sufficiatur.

CONST. LXXV.

Item volumus, & ordinamus, quod si Rectorem, vel
quempiam consiliariorum ex aliqua legitima causa à
Collegio abire contingerit, eius loco, seruato ordine alius
ante illius discessum sufficiatur: dummodo ultra quindecim
dies licentiam acceperit. Si vero intra dictos quin-
decim dies licentiam acceperit, tunc antiquior consilia-
rius loco Rectoris subrogetur. Loco vero consilij nul-
lus.

Quod Rector à Collegio non discedat, nisi reddita ratione.

CONST. LXXVI.

Item statuimus, & ordinamus, quod Rector tempore
quoad officium admissus fuerit iuramentum praestet,
se à collegio minime recessurum, nisi ratione expensarum
& omnium bonorum acceptorum prius reddita, vel suf-
ficienti praestita cautione. Volumus praeterea, si de usore
Rectoris absentis in solidum teneri debitore principali
non excusso. Quod ad similes casus in alijs si de iussoribus
extendi volumus, & mandamus.

Quod missus à Collegio victu contentetur.

CONST. LXXVII.

Item volumus, & mandamus, quod collegialis missus
ad negotia Collegij transiendae victu tantum conten-
tus existat, nullo alio praemio ei praestito. Volumus tamē
neminem collegialium, nisi pro reuera, certa, & existen-
ti mitti debere.

Quid facturi sunt collegiales tempore pestis.

CONST. LXXVIII.

Item statuimus, & ordinamus, quod si oppidum Val-
lis Oletanum peste (quod Deus auertat) vel aliquo

con-

contagioso morbo laborare contingerit, ita ut inde mors communiter sequeretur, tunc collegiales, si eis, vel maiori parti visum fuerit, ab ipso collegio ultra tempus in alia nostra constitutione statutum discedere valeant, facta prius à Rectore, & consiliarijs, vel maiori eorum parte abeundi licentia. Prouiso, quod semper in dicto collegio maneant duo, vel tres collegiales, & vnus capellanus, & si forte cōtentio orietur vtri esset discessuri, vel mansuri. Volumus hāc litē inter eos dirimi sorte, ne causa sit succedendi Rectori, & cōsiliarijs, vel eos odio, vel aliqua inobediētia persequendi. Ita tamen, quod durante peste, vel huiusmodi morbo ipsa absentia ultra octo mensium spatium extēdi non possit. Abreuiari tamen possit cessante peste pro Rectoris, & consiliariorum, & ipsorum collegialium prudentia. Volumus etiam, quod si dicto tempore aliquis, vel aliqui collegiales absentes peregre profecti fuerint, qui tunc temporis in collegio habitauerint, pro absētibus sortes mittant. Quod si cuiquam absentium fors custodiendi collegij euenerit. Rector, & consiliarij illos de aduentu suo in collegium certiores faciant monitione facta infra duos, vel tres dies discessuri. Et ad tempus à Rectore, & cōsiliarijs assignatum reddere in collegium teneantur, quod si non venerint, à collegio absque spe omnino priuentur, nisi sint impediti impedimento, de quo habetur in alia nostra constitutione de tempore electionis Rectoris, & consiliariorū. Nolumus tamen collegiales gaudere posse talibus annis tempore quadrimestre (prout in alia nostra constitutione conceditur.) Quā quidem peste, vel morbo sedato, tunc collegiales à tempore, quod id sciverint, & per Rectorem, vel aliquem alium sibi notificatum fuerit, ad vnum mensem ad collegium reddere teneantur. Quod si non fecerint, nulla excusatione quantumcumque legitima, vel iusta eis, vel aliqui eorum suffragante à collegio sint priuati. Verum si Rector, & consiliarij abeundi facultatem ipsis collegialibus, vel alicui eorum facere voluerint, liceat eis tempore pestis, aut pestiferi motbi petita venia à dicto collegio abire, & in tempore (ut praemittitur) reddere iacta prius sorte vtri eorum profecturi, & per mansuri sint.

De distributionibus quotidianis. CONST. LXXIX.

I Tem cum omnes collegiales dicti nostri collegij pauperes sint, nec collegium alijs patere debeat, eorum inopia occurrendum censemus. Volumus itaque, & mandamus, vt ultra clamidem, & insignia, & candelas, quæ omni anno habituri sint ex collegio; vnique collegialium dentur pro alijs necessitatibus subeundis mille marapetini monetæ pro tempore currentis in Regnis pro rata in fine cuiuslibet mensis vnique soluendi.

De cursu in lectione faciendo, & veste gradui debita.

I Tem statuimus, & ordinamus, quod collegiales aliquo gradu factæ Theologiæ, vel iuris Canonici, Ciuilis, vel medicinæ constitutus cursum statim facere, & legere in Theologia, vel iure Canonico, vel Ciuili, aut medicinæ, sub pœna priuationis collegij annuatim teneatur, vt digniorem gradum assequi possint. Si tamen Artium, vel Legum habuerit gradum, & cursare, vel legere voluerit, id sibi pro eius arbitrio permittatur. Mandamus etiam, quod si quis collegialium Doctor, Magister, vel Licentiatus in quacumque facultate extiterit: tempore gradus recipiendi, vel actus publicè subeundi, & in diebus solemnibus vestibus honestis, & suo gradui, dignitati que conuenientibus vri possint. Alijs autem diebus habitum collegialium non deferat.

De sessione collegialium. CONST. LXXXI.

Stat. 34.

I Tem statuimus, & ordinamus, quod in sessione collegialium graduatus non graduato præferatur, & inter graduatos, qui maiori gradu est insignitus. Pura Licenciatus Bachalaris in reliquis vero antiquior in Collegio præter Rectorem, quem omnibus anteponendum censemus. Declaramus insuper, quod antiquior in collegio cum ad parem gradum cum iuniore peruenerit, eidem, licet prius graduato in omnibus præferatur.

visita.

Quod Collegialis non iter receptus clamidem emere teneatur.

CONST. LXXXIV.

Decernimus etiam, quod quilibet collegialis electus admissus in collegio infra mensem postquam admissus fuerit, sua impensa clamidem, & insignia emere cogatur, vt ad alios se conformet, nec illis dissimilis videatur. Idem in familiaribus iubemus, scilicet, quod suis impensis clamidem emere cogantur.

De Medico, & Barbitonsore. CONST. LXXXV.

Statuimus insuper, quod liceat collegialibus, habere Medicum salariatum extra collegium, quem magis expedire viderint, qui vna cum Medicis dicti nostri Collegij infirmorum curam gerat. Cuius electio ad omnes collegiales, vel eorum maiorem partem expectet. Quod etiam de Barbitonsore censemus faciendum.

De Missa certis diebus in Capella Collegij cantanda.

CONST. LXXXVII.

Volumus præterea, quod in diebus solemnibus, scilicet Natiuitatis, Resurrectionis, Penthecostes, & in solemnitatibus B. Virginis **MARIÆ**, scilicet, Anuntiatione, Assumptione, Natiuitate, Conceptione, Expectatione, & Purificatione, ite in diebus Circuncisionis, Epiphaniæ, S. Marci, Ascensionis, S. Crucis, Petri, & Pauli, Ioanis Baptistæ, beati Iacobi Zebedei & in solemnitate omnium sanctorum, Missa in Capella nostri Collegij alta voce cantetur. Volumus etiam, quod Collegialis qui ad audiendum Euangelium non venerit, dum diuina celebrantur, multa vnius assis ei imponatur. Et si tunc corpus Dominicam adorandum ostenditur populo, non venerit, a vino illius prandij priuetur sine assis solutione. Præterquam si in infirmitate grauetur, aut venia impetrata a Rectore, aut lector ea hora in scholis fuerit.

Supra Circa familiares. CONST. LXXXVIII.

Item statuimus, quod cum familiaris fuerit eligendus, præbendam infra biduum à die vacationis per Rectorem denuntiatur vacare cum certo dierum numero arbitrio Rectoris constituendo, ac etiam si visum fuerit proterogando. Infra quem volentes valeant se opponere, quo elapso præmissa tractatu in capella dicti Collegij fiat electio secreta per schedulas.

Reseruat quidquid fuerit addendum, vel mutandum in constitutionibus. CONST. LXXXVIII.

Item quoniam secundum varietatem temporum non nunquam statuta variantur humana. Volumus, & statui-
mus, quod si quicquam in his nostris constitutionibus du-
bij, aut interpretationis emerferit, aut addendum mutan-
dum, vel minuendum, seu amouendum fuerit, nobis tantū-
modo reseruari debere, nec per editionem harum nostra-
rum constitutionum nobis potestatem, aut facultatem adi-
ni addere aliquid, mutandi, amouendi, corrigendi, adden-
di, vel iminuendi cum temporis necessitas, aut rerum qua-
litas id exegerit. Et quoniam nostræ intentionis est mores
scholarium in melius reformare, non conscientias eorum
pregnanare, scrupulosis animis laqueum remorsus adimē-
tes. Volumus, & declaramus has nostras constitutiones ad
pœnam tantum temporalem, non ad peccatum quodpiam
obligare præter illas, quarum transgressio sine peccato esse
non potest. Aut si quis [quod Deus auertat] earum contem-
ptor extiterit, exceptis his, in quibus expresse continentur
hæc verba, quod obligent in foro conscientia.

Constitutio Medicorum. CONST. LXXXIX.

Volumus præterea, & medicorum collegialium studio,
& quieti consulere, quod nullus medicorum in nostro
collegio commorantium antequam licenciatus, vel salte
bachalarius repetitus in medicina existat, infirmos curare,
vel visitare per oppidum possit. Permittimus tamen, quod
collegiales, vel familiares dicti collegij curare possit, &
quod intra collegiū consilia, receptas, & regimina absque
inspectione vrinarū reddere petētibus exteris queat.
Postquā tamē licētiatus, vel bachalarius repetitus in medi-
cina extiterit, si ad visitandū infirmos per oppidū incedat,
quēpiā collegialiū, comitē non habeat, præterquā aliū me-
dicū. Et si ad collegiū (vt fit) vrinæ deportētur, nō possit il-
las intra secundā portā domus aspicere, sed in pauimēto an-
teriori collegij. Quod si secus fecerint à collegio privatos
esse cēsemus ipso facto, & in foro cōsciētia ad omniū post
dictā trāsgressionē perceptorū restitutionē teneri. Si quis
uero collegialiū violatorē huius constitutionis quouismō-
do cognouerit, illico **Rectori**, & consiliarijs denuntiare te-
nea

neatur. Alias portione vnius anni etiam in foro conscientie priuatus existat. Et idem si talis ipsum medicum ad visitandum infirmos per oppidum committetur.

Quod officiales Collegij vltra mille marapetinos mutuo non recipiant. CONST. LXXX.

Item statuimus, quod Rector, seu dispensator tam ordinarius, quam extraordinarius eorum durante officio vltra mille marapetinos simul, vel successiue de pecunijs Collegij mutuo non recipiant in proprios vsus. Quodque si collegialis, siue officialis ante dictus, siue alius quicumque pecuniam aliquam Collegio debuerit, infra duodecim dies à creatione noui Rectoris illam soluere teneatur, quod si non fecerit tandiu à mensa Collegij priuatus existat, quoad debitum in numerata pecunia integrè persoluat.

Si collegialis post clausum estium venerit, an liceat ostium aperiri. CONST. LXXXI.

Item statuimus, honestari collegialium cauentes, quod si collegialis cuiuspiam ab oppido, siue aliunde post clausum Collegij ostium venerit, ne vagandi per oppidum ei detur occasio: liceat Rectori cum Consiliarijs, vel eorū altero ostium appetire, dum tamen altera trium noctium, de quibus in alia nostra constitutione cauetur, eidem (vtpremittitur) admissio debeat imputari.

Pœna collegialis contra mandatum Rectoris per vim portione auferentis. CONST. LXXXII.

Item volumus, & statuimus, quod omnes collegiales Rectori obtemperent, pœnamque ab eo impositam ferant patienter. Si quis vero huiusmodi pœnam, siue multam, aut mensæ priuationem iuxta tenorem nostrarum constitutionum subire recusauerit, videlicet per vim portionem collegij arripiendo contra mandatum Rectoris, ipso facto à collegio priuatus existat, quam priuationem collegiales illico exequi teneantur.

L

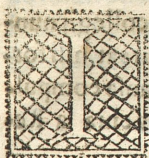
Item

Item strepitum, & murur Collegij, & alia incommo-
 da ex infraſcriptis orientia vitare cupientes, præcipi-
 mus, & expreſſe inhibemus, ne collegialium, ſuam,
 aut cuiuſpiam quiſpiam alterius mulam per di-
 em, nec noctem intra collegium, & eius clauſuram
 ultra horam teneat, vel includat. Quod ſi ſecus fecerit, &
 ter monitus non deſtiterit, inſigniſ, & portione Collegij
 per annū careat. Quod ſi denuo in eo deliquerit, pari pœna
 puniatur. Tertiò vero, a collegio abſque vlla ſpe veniæ
 expellatur.

In quorum omnium fidem præſentes manu propria ſub-
 ſcriptas noſtro pendenti Pontifficali ſigillo, mandamus
 communiri. Datis in ciuitate Guadalſalare noſtra Toletana
 Dioceſis ſub anno a Natiuitate Domini milleſimo,
 quadringenteſſimo, nonageſſimo quarto, pridie Kal. Sep-
 tembris, ſedente Romæ Alexandro diuina prouidentia
 Pontifice Maximo, tertio Pontificatus ſui anno. Præſenti-
 bus ibidem Reuerendo Patre Domino Ioanne de Leon
 Apoſtolice Sedis Prothonotario, Decano, & Canonico
 Toletano, Magiſtro domus, & Fernando del Caſtillo Ca-
 nonico ſimiliter Toletano, & Bartholomeo de Medina
 Camerarijs, ac continuis comenſalibus, & familiaribus di-
 ſti Reuerendiſſimi Domini Cardinalis, nec non circunſ-
 pectis, & egregijs viris Alfonſo Martini de Najera, & Pe-
 tro Colina Doctoribus in Medicina, teſtibus ad editionẽ,
 conſeſſionemque harum conſtitutionum, & alia præmiſ-
 ſa vocatis ſpecialiter atque rogatis.

(Faint mirrored text bleed-through from the reverse side of the page)

STATUTA.

IN Nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti. Quoniam secundum fragilitatem humanam nulla lege quantumcumque perfecta potest prouideri circa omnes casus futuros, & semper est necessaria legum editio. Ideo nos Rector, & collegiales huius Collegij sanctæ Crucis volentes obuiare dispendijs huius domus, & quieti collegialium consulere, sequentia edidimus statuta.

Quod exterius non inuitetur in refectorio. I.

PRimo igitur statuimus, & ordinamus, quod nullus exterius possit inuitari, vt prandeat in refectorio, nisi concors collegialium accesserit concensus, idest, maioris partis capituli.

Quod portio non respuatur. II.

Item statuimus, quod si portio fuerit deleta pro aliquo collegiali, nequeat sine rationabili causa, ipsam respucere, nisi prædixisset dispensatori minori, quod nolebat portio nem, pro illo die, vel nocte.

Quod portionarius præsit portionum factioni. III.

Item statuimus, quod portionarius collegialis teneatur quotidie interesse, tam in aurora, quam in vespere ponderationi portionum, ne collegiales, vel collegium patiantur aliquam iacturam.

De præsentia ponderationis panis. IIII.

Item statuimus, quod collegialis curam gerens pro pane cocto, teneatur adesse tempore, quo dispensator minor panem recipit a panifica, vt rationem exploret, & pondus panis, & an expediat recipere, vel dimittere cernant.

Quod

Quod ianua Collegij non aperiatur ante lucem. V.

I Tem volumus, & ordinamus, quod ianua collegij nunquam aperiatur, tamquam claritas diei apareat, nisi forte aliquis collegialium iusta, & rationabili causa compulsus aliud poscat, tum demum, fiet impetrata venia a Rectore.

Quod nullus collegialium ferat vestem sericam. VI.

I Tem statuimus, quod nullus collegialium ferat vestem sericam intra collegium, nec toracem, vel alias vestes sericas, nisi per spatium vnus horæ, antequam discedat, vel post aduentum: nisi forte reddierit una hora ante noctis tenebras, vel in diebus solemnibus, a constitutione permissis, vel quâdo collegialis gradum suscipit Doctoratus.

De veste pellicea. VII.

I Tem statuimus, quod nullus egrediatur Collegium indutus veste pellicea, patentibus manicis, quam vulgo appellamus. *Zamarro.*

De Sindico habendo. VIII.

I Tem statuimus, vt Collegium semper habeat deputatū Syndicum exterum, qui gerat sollicitudinem rerum, & causarum domus, & lites suscipiat, & forum addeat.

De pecunia Collegio debita. IX.

I Tem statuimus, & ordinamus, quod si aliqua schedula de cambio ad pecuniam Collegij expectans, detur receptori dicti collegij, & intra viginti dies pecuniam non recuperaberit, teneatur denunciare illud Rectori, quod si secus fecerit soluat pecuniã cōtentã in dicta schedula, aut quod superfuerit soluendū Rector vero, & consiliarij si infra prædictum terminum fuerint moniti, nec Sindico iunxerint, vel infra alios decē dies mandauerint, vt pecuniam

cuniam in schedula compræhensam recuperet, teneantur ad solutionem dictæ pecuniæ, quod si Sindico fuerit iunctum, & sua culpa, aut negligentia non recuperetur, Syndicus teneatur ad solutionem.

De victu emendo in platea maiori. X.

Item statuimus, & ordinamus, quod dispensator minor teneatur ire simul cum familiari hebdomadario, ad emendum victui necessaria, illaque emat in platea maiori, nisi quæ minimo pretio sunt emenda. Alioquin à Rectore puniantur, & quilibet collegialium sciens contrariū fieri, Rectori denuntiet,

De electione familiarium. XI.

Item statuimus, quod familiares dicti collegij, ad annū ^{Decl. cons. 67} tantum eligantur, nullo excepto, etiam dispensatore minori habeantque quolibet anno, nomine salarij, clamidē burelis panni pretij centum marapetinorum, pro qualibet mensura. ^{Vide stat. 42.}

De clamidibus, & distributionibus familiaribus dandis. XII.

Item statuimus, quod clamis detur, die Beati Michaelis, dictis familiaribus, cæteræ vero distributiones, pro rata temporis.

De salario dispensatoris, & fosarij. XIII.

Item statuimus, quod dispensator minor, & coquus teneantur seruite collegio, per spatium quatuor mensium antequam detur illis aliqua portio, nomine salarij, tunc tantum pro tempore præterito detur.

Quod familiares iurent Rectori. XIV.

Insuper statuimus, quod omnes familiares, iurēt de obediendo Rectori, & de secreto domus conferuādo, circa

ea, quæ viderint, aut audierint, quomodo libet sciuerint, à collegialibus fieri, alioquin sine spe veniæ expellantur à collegio. Præstent præterea iuramentum, quod res domus custodient fideliter, & si ab aliquo confamiliari aliqua sciuerint donari, aut consumari, teneantur insinuare Rectori

De familiarium profectu. XV.

Præterea statuimus, quod prædicti familiares sint diligentes circa profectum lectionum, & studij, alioquin pugnatur à Rectore, & si viderit magnam eorum fore negligentiam possit eos à collegio expellere.

De licentia annua familiarium. XVI.

Item statuimus, quod familiares possint habere quolibet anno, duos menses absentia, si Rectori visum fuerit, sibi fore necessarium, vel utile, & si ultra prædictos duos menses voluerint abesse, possint cum venia Rectoris, & consiliariorum, urgente iustissima causa, alium habere mensem.

De stationario. XVII.

Item statuimus, quod stationarius teneatur quolibet die lectiuo, stare in bibliotheca, per spatium duarum horarum una immediate ante prandium, alia post secundam horam post meridiem, alioquin portione illius diei priuetur

In absentia Rectoris, à quo petatur venia absentandi. XVIII.

Decl. cons. 36 **I**tem statuimus, quod quando aliquis collegialis, voluerit se absentare extra oppidum Valis Oletanum, & Rector fuerit absens, ita quod non possit petere veniam ab eo, possit eam petere ab antiquiori consiliario, & si ille ab fuerit à sequenti in gradu, & sic de vltterioribus. Et si omnes consiliarios abesse contingerit, prædictam veniam cōcedat antiquior collegialis, & illo absente vltterior, & sic de similibus.

Quo;

Quomodo amittat Collegium absens. XIX.

Item statuimus, quod si alicui collegiali detur venia certi temporis, dum tamen non sit totum tempus quatuor mensium à vltima die non venerit. Si tamen venerit sequenti die, ante ianuam clausam, non amittat collegium. *Decl. cons. 36*

De collegiali se absentante. XX.

Item statuimus, quod si aliquis collegialis in totum discedat a Collegio, teneatur reddere integram rationem suæ administrationis, si quam gessit, cum sufficienti pignore, vel fideiussore.

De reponderare Collegij in camera Rectoris. XXI.

Item statuimus, quod quandoquumque collegialis, aliquam capam, vel valisiam domus, vel aliquid simile, secum tulerit postquam domum redderit, infra vnum die naturalem teneatur deponere in camera Rectoris, quod si fecus fecerit, tandiu portione mensæ careat, donec cum effectu hoc adimpleat.

Quod exterius non ingrediatur, durante clausura. XXII.

Insuper statuimus, & ordinamus, quod nullus, exterius etiam si sit collegialis, vel familiaris, vel portionarius possit aliquomodo intromittere in domum, ab ea hora, qua pulsatum fuit ad prandium, vsque ad secundam horam post meridiem, nisi Rector dispensauerit, quod si familiaris cum intromisserit, acriter a Rectore puniatur, itidem fiat de ianitore, si eius in curia fuerit ingressus.

De portionibus familiarium. XXIII.

Item statuimus, quod familiaris focarius, & dispensator habeant integras portiones, inter reliquos vero familiares, vna minuatur, hoc pacto, quod si sunt sex familiares, habeant quinque portiones, si sunt quinque familiares, habeant quatuor portiones. Si vero fuerint quatuor familiares, vel pauiores, quilibet habeat integram portionem. In festiuitatibus vero quibus dantur aues collegialibus, dantur eis, sed tantum duobus familiaribus, sicut vni collegiali.

De

Item statuimus, quod quoquus, & mensarius teneantur quolibet mense, reddere rationem Rectori, vel cui ipse commiserit, de eis, quorum curam gerunt.

De collatione in die ieiuniorum. XXV.

Praterea statuimus, quod in diebus in quibus indicitur ieiunium ab Ecclesia, non fiat collatio in estate, vsque ad horam quintam, in hieme vsque ad horam octauam.

Quo ordine familiares iter facere teneantur. XXVI.

Item statuimus, quod familiares, qui ad itinera pro collegio facienda sunt deputati, pares dies in itinere contumere teneantur, ita quod qui paucioribus diebus, pro collegio absens fuerit primum iter agere teneatur, etiamsi plures iter fecerit, quousque alios in dicta absentia superet, vel fiat equalis. Verum si plures eorum in absentijs pares reperti fuerint, arbitrio Rectoris, & consiliatorum vel maioris partis eorum, quis iter agere teneatur, relinquatur, prouiso, quod familiaris nouiter receptus, primum iter agere teneatur, quo itinere peracto, par censeatur in absentia omnibus anterioribus, & ne in computatione dictorum, error aliquis contingat, Rector eorum absentias scribere teneatur, nisi aliud ei visum fuerit.

De portionarij precibus non admittendis. XXVII.

Insuper statuimus, quod nullus scholaris admittatur ad portionem collegij, precibus, aut cuiuspiam intercessionem, quod si contrarium actum fuerit, illa vice sit inhabilis ad dictam portionem consequendam.

Quando paria sunt vota eligentium quid faciendum.

XXVIII.

Item statuimus, quod quando in electione, quae sit Rectoris, & consiliatorum, vel plures collegiales, fue-

rint æquales in suffragijs, & inter eos sit omnimodo paritas, eo quod Rector, & Consiliarij omnibus adhæserint, vel nulli eorum, qui sunt in paritate suffragiorum præstiterint, tunc antiquior collegialis suum votum detegat, & cui ille adhæserit in sortem Rectoris assumatur, & si antiquior collegialis nulli, vel omnibus, qui sunt in paritate adhæserit, ita quod semper pares remaneant; tunc sequens in gradu suum votum apperiat. Et sic de cœteris, & idem in alijs electionibus custodiat.

Quid quando Rector vni, & Consiliarij alij suffragantur.

XXXIX.

Decl. cons. 19

Quoniam circa electionem Rectoris, ex constitutione, quæ circa eam loquitur, orta est inter collegiales dubitatio, si forte suffragia eligentium ad duos pariter dirigantur, & vni illorum Rector, alteri vero tres Consiliarij sua vota præstauerint, istorum in electione Rectoris vendicandus sit. Statuimus illum in Rectorem assumi debere, cui tres consiliarij adhæserint, absque speciali declaratione votorum.

Menses licentia, quando intelliguntur. XXX.

Praterea statuimus, quod menses concessi per constitutionem, tam pro absentia necessaria, quam voluntaria collegialibus computentur hoc modo, quod primus mensis habeat triginta dies, & vnum, secundus triginta, & sic de cœteris.

Decl. cons. 36

Vide art. 44

Quando panni emuntur pretio viliori. XXXI.

Insuper statuimus, quod si panni emuntur preico viliori quam constitutione cauetur, residuum precij suppleatur collegialibus, quemadmodum è contra, collegiales coguntur restituere collegio, si contingat fieri emptione maiori pretio.

Quod graduandus non præstet Doctoribus prandium.

XXXII.

Praterea statuimus, & ordinamus, quod nullus collegialis, tempore quo ascendit ad gradum licenciati, vel doctoratus, possit Doctoribus Magistris, vel Licenciatis

N

Vni

Vniuersitatis, prandium præstare (prout antea fieri solebat) quod si quispiam ausu temerario, hoc statutum fuerit transgressus, absque vlla veniæ spe, à Collegio expellatur, vt compositiones, quæ inter collegium, & vniuersitatem fuerunt factæ, & omnia priuilegia, tenacitus obseruentur.

Collegialis debitor cautionem præstet. XXXIII.

STatuimus præterea, quod omnes collegiales debitores collegij, ex quacumque ratione, vel causa teneantur quolibet anno, cautionem debitorum ponere in libro rationum domus, vel in alio libro ad hoc deputato, & nominibus proprijs subscribere, & si debitor principalis ab fuerit, idem faciat fideiussor eius, cuius executio incubat Rectori, & Consiliarijs, & Rector, & Consilij, nomina propria subscribant, tanquam testes quod quidẽ facere teneantur, infra duodecim dies, à die Beati Michaelis, quo tempore debent domui debita persolui, quod si hoc non fecerint sequenti anno debita, quæ sic (vt præmittitur) scripta, & subscripta non fuerint, in rationibus reddendis minime recipiantur. Quod si collegialis hoc facere renuerit, à modo ei alimenta denegentur, ita quod, nec expensis domus, nec proprijs vitæ necessaria percipiat, donec prædictam cautionem fecerit, & subscripserit, & insuper Rector, consilij, & collegiales faciant executionem in bonis suis pro debito.

De graduato præferendo, antiquiori non graduato.

XXXIV.

Insuper statuimus, quod quando contingerit, quod collegialis iunior in ingressu, fuerit præditus maiori gradu præferatur consiliario, vel antiquiori collegiali in sessione suffragio, & subscriptione. Itaque constitutio lxxxj. de graduato præferendo non graduato, verificetur in istis in reliquis vero, antiquior in ingressu, præferatur insuper, & in egressu à domo, itaque sint quatuor casus, in quibus graduatus iunior præfertur antiquiori.

*Decl. conf. 81
Vide stat. quod
omnia deferantur
ant. quit.*

De

De electione visitatoris. XXXV.

PRæterea statuimus, quod visitator deputandus collegio ab Ecclesia maiori, non possit eligi vno anno, post alium Decl. eonf. 81. quia ex hoc multa incommoda oriebantur collegio, & hoc ipsum constituit capitulum dictæ Ecclesiæ.

De insignito in sacris ordinibus, in familiarem, non eligendo. XXXVI.

INsuper statuimus, quod nullus sacro ordine insignitus, possit admitti ad familiarium præbendam, quia indecorum est, quod mancipatus diuino obsequio, compellatur officijs domus deseruire, & si iam familiaris constitutus, sacrum Ordinē consecutus est, postquam prouisio illius anni sic finita, denuo non possit, ad dictum officium familiaris admitti. Decl. eonf. 67

De oppositionibus ad Cathedram. XXXVII.

Item statuimus, quod nullus collegialium præsentium, vel futurorum, ausus sit se opponere ad cathedram, vel substitutionem, in hac Vniuersitate vacantem, ante, vel post electionem capellæ si plures contenderint, nisi is, quem capella elegerit, contrarium vero facientes, ipso facto a collegio priuatus existat, absque vlla spē veniæ. Vide stat. 50. Decl. consl. 51. Vide stat. quod omnia deferantur antiquitati

Locus originis quomodo intelligitur. XXXVIII.

INsuper statuimus, quod septima constitutio disponens, quod ex vna ciuitate, & loco, vnus, ex vna Diœcesi duobus tantum, excepta Diœcesi Toletana, ex qua tres collegiales possunt admitti simul, attento, quod locus in quo aliquis ortus fuerit, à loco originis alterius, quatuor leucis saltem distet, statuimus autem, quod dicta constitutio intelligatur, & practicetur, quod locus originis intelligatur dum modo non sit pertransitum natus alibi, quamvbi pater habet domicilium. Dec. conf. 72

Quod Rector non faciat capellam extraordinariam.

XXXIX.

INsuper statuimus, quod Rector, vltra ordinarias capellas, nullam possit facere capellam, nisi de consensu Consi- Decl. eonf. 71

filiariorum, vel maioris partis eorum, & si contrarium fecerit, capellæ actus sit nullus,

Quomodo terminus præbendarum claudatur. XL.

Decl. conf. 12
Vide Cas. 47.
PRæterea statuimus, & ordinamus, quod terminus præbendarum vacantium, nec claudi, nec finiri possit, nisi prius oppositorum informationes, seu inquisitiones in capella legantur, & de habilitate oppositorum discutiatur, taliter quod de clarentur qui sunt habiles, quo cognito, collegiales possint, sua vota præstare pro conclusione, & si aliter fieri contingat, id pro nullo habeatur, & præbenda habeatur prorrogata per alios viginti dies, & hoc obseruare volumus quoties huius statuti tenor fuerit prætermittus.

Quod familiares sex annum tantum possint eligi. XLI.

Decl. conf. 67
& Stat. 11.
RVrsus statuimus, quod familiares, non possint eligi nisi per sex annos, nisi omnibus collegialibus aliud visum fuerit, Si enim post sex annos impletos, omnes collegiales nemine discrepante conueniant, visa familiaris virtute, discernimus pro eo schedulas dare.

Semel Rector infra biduum esse quomodo intelligitur. XLII.

Decl. conf. 20.
PRæterea statuimus, & ordinamus, quod constitutio xxjv. quæ disponit, quod Rector electus, finito officio, non possit iterum eligi, nisi duobus annis elapsis, quod eodem modo non possit eligi in vice Rectorem, nisi dictis duobus annis elapsis, sed si fuerit secundo anno consiliarius antiquior possit per quindecim dies esse vice Rector, secundum constitutionis tenorem.

Quomodo acquiruntur clamis, & insignia. XLIII.

Decl. conf. 24
ITem statuimus, quod collegialis, qui in die Beati Michaelis, abfuerit electioni Rectoris, & consiliariorum, antequam Rector nominetur, careat veste, & focali si vero ante Rectoris nominationem venerit, & post nominationem quatuor electorum, veste, & focali non careat suffragium tamen præstare non possit, nisi venerit ante illorum quatuor nominationem.

Dies

Dies constitutiones qualiter intelliguntur. XLIV.

Item quia constitutio xxxvj. quæ de tempore absentia loquitur, disponit, quod elapso tempore concessio absentia voluntarie, vel necessarie, si non reddierit collegialis, à Collegio priuatus existat, & quoniam in dicta constitutione non declaratur, qualiter dies dictæ absentia con- *Decl. cons. 36. Vide stat. se. quens.*
numerentur: ideo dictam constitutionem declarando, ordinamus, quod quælibet nox cum die sequenti, pro vno die computetur, & ideo si elapsis sexaginta noctibus, absentia voluntaria, vel centum, & viginti noctibus absentia necessaria, in die sequenti, antequam ostium collegij claudatur, venerit collegialis, in termino venisse intelligitur, vnde à collegio non erit priuatus, & hæc computatio, vt quælibet nox cum die sequenti pro vno die habeatur, volumus quod fiat, in qualibet absentia collegij, siue sit pro negotijs domus, siue alio quouis modo.

Quid si intra terminum sibi concessum, non venerit Collegialis.

XLV.

In super quia dicta constitutio xxxvj. tantum loquitur, quando collegialis petit absentiam voluntariam, vel necessariam integram, quia tunc si non reddierit in termino amittit collegium, & est ratio, quia, nec potuerunt petere nec sibi potuit concedi, maior terminus. Sed vbi collegiali petenti, vel pro negotijs domus missio, minor terminus fuit concessus quam ipse potuisset petere: nec in dicto termino reddierit. Et quia dicta constitutio non declarat, & posset dubitari, sine iusta causa non venit, an statim priuetur collegio, ideo statuimus, & ordinamus, quod elapso dicto termino, possit vti tribus noctibus, quæ collegialibus conceduntur per constitutionem xljv. & sic remediū illius quadragesimæ quartæ constitutionis, non auferatur. Imo potius eo vtatur.

Aggraduato collegiali, quid graduando remittendum sit.

XLVI.

Præterea statuimus, & ordinamus, quod quando aliquis colle

O

colle

collegialis, gradum licentiæ, Doctoratus, vel Magisterij susceperit, Doctores, & Magistri actu collegiales existentes teneantur, tali Licenciando, Doctorando, vel Magistrando, remittere aureum qui vulgariter castellanus dicitur, quem vt Doctori, vel Magistro, talis graduandus soluere tenebras, alia vero iura, quæcumque illa sint, siue in prædictis gradibus licentiæ, Doctoratus, vel Magisterij, siue in alijs quibuscumque persoluantur.

Determino prouisionis Præbendarum vacantium, ac prouisionis eius. XLVII.

Decl. conf. 12. Præterea statuimus, & ordinamus, ne diu Præbendarum prouisio contra constitutionis mentem desseratur, quod quamprimum præbenda aliqua vacare contingerit protinus denuntietur publicè in scholis huius vniuersitatis, ac Salamanticensis, cum assignatione termini viginti dierum, in constitutione contentorum, quibus elapsis, si visum fuerit, secundo præbendam pro noua edicta in dictis vniuersitatibus vacare denuntietur cum assignatione termini trium mensium, & in edictis expressè caueatur, quod volentes, & debentes se opponere intra prædictum terminum hoc faciant, quo quidem termino elapso præbendæ prouisio, ad oppositorum informationes tantum faciendas, & in capella legendas per alios tres menses prorogetur, in quibus vltimis tres mensibus: ne quaquam cuiusquam oppositoris admittatur oppositio, præterquam si visum fuerit omnibus collegialibus, vel saltim duabus eorundem partibus, ternario numero diuidendis, quibus elapsis, infra decem dies sequentes, omni spreta contradictione fiat electio iuxta constitutionis tenorem.

Declaratio constitutionis quartæ. XLVIII.

Item quia ex constitutione quarta, quæ disponit quod electus tamquam admittatur, iuramentum præster se non

non

non habere in redditibus ex beneficio, vel patrimonio, vel simul ex utroque summam, viginti quinque florenorum, & si tempore, quo in dicto collegio futurus est, ultra dictam summam sibi accessio fiat, Rectori, & collegialibus manifestabit, sed si ultra summam repertus fuerit habere, ipso iure ad restitutionem teneatur collegio faciendam. Aliqua oriebantur dubia. Declaramus primo quod collegialis non teneatur exire à collegio, propter quoscumque redditus sibi obuientes. Secundò, quod teneatur, ad restitutionem faciendam collegio, eorum quæ occasione ipsius collegium expendit alias non consumpturum. Tertiò, quod moderatio sumptuum relinquatur dispositioni Rectoris, & collegialium: quam moderationem teneatur facere, infra mensem à creatione Rectoris, executio vero fiat post festum sancti Michaelis (vt aliorum debitorum mos est) & vt negotio, vel aliquorum indignationi, non relinquatur locus, fiat dicta numeratio in capella, excluso eo, quem negotium tangit (vt moris est) & sub poena præstiti iuramenti adstringantur collegiales, quod nullius suffragium reuellabitur. Declaramus etiam, quod pro rata temporis de prædicta moderatione sumptuum, duducantur dies, quibus illo anno collegialis fuerit absens, siue pro negotijs proprijs, siue domus. Item si dictus collegialis malit reddere suos redditus, quos habet ultra viginti quinque florenos, quam pati dictam moderationem, quod possit hoc facere, & hoc anno à Natiuitate Domini millesimo, quingentesimo, quadragésimo secundo, fuerunt taxati prædicti sumptus pro anno præterito, nouem mille nummis, seu marapedanis.

Ex constitutione decima octaua. XLIX.

Item quia ex constitutione xvij. quæ vult quod si contingerit collegialem vltimum annum sui exitus à collegio, & in Rectoré, seu consiliariū eligi, permaneat vsq; ad finem anni, quo finito, & ratione officij reddita à collegio absolutus existat, dubiū fuit quæ ratio, & intra quod tempus dicatur reddita: declaramus inuentarij, & extra ordinarij, omniumq; expensarū rationem fore reddendam, quam

quam intra viginti dies à creatione Rectoris expedire oportet, vt in constitutione vigesima septima continetur & tunc Collegialem esse à Collegio abiolutum.

Extensio constitutiones quinquagesime prime. 1.

Item statuimus, & ordinamus, quod quotiescumque Canonicatus dignitas, seu quodlibet aliud beneficium, vacare contingerit, quæ Doctoribus Magistris, seu Licentiatis, per viam oppositionis, solent prouideri, electio oppositoris fiat iuxta formam traditam per constitutionem **Lj** & statutum xxxvij, in oppositionibus Cathedralium, hoc excepto, quod si plures contenderint super oppositionem, in præsentia collegialium legere non teneantur eo, quod nota soleat esse apud alios vnus cuiusquam collegialis sufficientia, illud etiam addendum censuimus quieti libertati collegialium consulentes, vt nullus collegialis, alium collegialem precibus subornationibus, vel alio quouis modo, sollicitare valeat, vt sibi, vel a'ij, votum seu suffragium præstet. Contrarium vero faciens, poenã illam incurrat, quæ violatoribus quindecim constitutionis posita est, in clausula cœterum. Permittimus tamen, quod super oppositionem contendentes, in præsentia collegialium in capella existentium, possint si velint, ea quæ iustitiam suam circa oppositionem instruant, breuiter enarrare alio, siue alijs contendentibus exclusis, quibus similiter extra capellam eiectionis, fiat electio oppositoris iuxta formam in constitutione traditam, ita tamen quod nullus collegialis, ea quæ circa electionem oppositoris acta fuerint in capella, vel numerum votorum alicui ex contendentibus, vel alicuiusque manifestare, quouis modo præsumat, & ad hoc tamquam secretum capellæ obseruandum, collegiales adstringi volumus. Etiam si per Rectorem inditum non sit. Factum fuit hoc statutum anno à Natiuitate Domini, millesimo, quingentesimo quadagesimo quinto, decima quarta die mensis Ianuarij, vt ex actis capellæ apparet.

Vide stat. de antiquitate iuratum.

Et omnia antiquiori deferantur. Stat. 51.

Item statuimus, & ordinamus, quod licet ex constitutione quinquagesima prima, & ex declaratione eius, tradita in statuto precedenti, in optione oppositionum Cathedræ, Canonicatus, siue alterius dignitatis, aut officij vacantis, ille ad eius optionem admittatur, cui maior Collegialium pars fuerit suffragata, & ex constitutione octagesima prima, in cessione, suffragio, vel subscriptione, ille præferatur qui graduatus est, habito respectu inter graduatos, ad eum qui in gradu antiquior est, si eiusdem qualitatis gradus sit, vel si iatequalis fuerit, ad eum qui maiorem gradum habuerit. Et ex constitutione trigesima secunda in optione cameræ vacantis, ille collegialis melioris sit conditionis, qui antiquior in gradu fuerit, quando æquales in antiquitate collegij fuerint, attamen innumeris incommodis obuiam euntibus decretum fuit, vt exinde ille collegialis, qui antiquior in collegio fuerit, & si non graduatus, cæteris, & si graduatis, in quacumque optione Cathedræ, Canonicatus, cameræ, seu cuiuslibet officij vacantis, & in cessione, suffragio, vel subscriptione etiam præferatur. Ita vt in posterum per hoc nostrum statutum, iam nõ gradus, sed antiquitas collegio attendatur.

De redditibus, seu patrimonio Collegialium. Stat. 52.

Insuper conscientie nostrorum collegialium consulentes (quam quidem causam præmentibus habere mentis est nostræ) statuimus, & decernimus, quod & si ex constitutione tertia caueatur, quod Collegialium patrimonium seu beneficium non excedat summam viginti quinque florenorum auri de Aragonia, monetæ currentis, attamen eis exinde permittatur, vt possint anuatim in redditibus habere, vsque ad summam quinquaginta scutorum auri in auro, quod præterquam, quod collegialium tempore labente necessariæ expensæ, id exposcant, & desiderent, Romani etiam Pontificis auctoritas id nobis indulget.

anno P. m. d. c. m. lxxv. m. Tem.

Tempus consistendi Collegiales in nostro Collegio. Stat. 53.

DEcernimus insuper, & statuimus, quod licet in constitutione decima septima caueatur, quod tempus collegij præfixum collegialibus, non excedat spatium octo annorum, absentia tamen tempore Collegij causa facta non computato, attamen quia ex eo multa inæqualitas, & deformitas posset oriri, scilicet, quod collegialis prior in ingressu, posterior esset in discessu, & deconuerso, & alia incommoda, quæ discretioni, & prudentiæ collegialium facillimè patebunt, ideo statuimus, & ordinamus, quod impostum tempus collegij continuum sit, ita ut ad nouem annos, & duos menses extendatur, quibus elapsis, fas iam non sit in nostro Collegio, nec eius absentia causa commorari quod in posterum, & futuris Collegialibus, sic obseruari, cum municipalis lege nostra supremo consilio confirmata, tum etiam Pontificali sanctioni Urbani VIII. commutata in hac parte Domini nostri Cardinalis decretum maneat.

Quod qui ad implenerit octo annos Collegij in Rectore non possit eligi. Stat. 54.

Hinc indestatuimus, quod quamuis constitutione decima octaua, & statuto quadragesimo nono caueatur, quod qui ultimo sui exitus anno in quod qui ultimo sui exitus anno in Rectore, vel Consiliariū electus fuerit, non expellatur Collegio, etiam ipsius finito tempore, eo quo prædicta à exercet officia, quin potius in collegio immorari el liceat, vsque quo finiatur Rectoris, vel Consiliarij: attamen ob plurima incommoda hoc immutatum fuit, & in posterum sancitum, ut nullus venturus collegialis, qui iam adimplerit octo annos Collegij (ipsis transactis) possit in Rectorem, vel Consiliarium eligi, quod & priuata nostra sanctione, & Pontificis Urbani Octaui auctoritate sancitum habemus Sic igitur futuri Collegiales hoc nostrum statutum obseruabunt.

juramentum in electione Regiorum
Vobis in nomine Domini & Crucem per vos corporalia
faciam & factio sancta Dei Evangelia, quod omni
us obsequio vel amore & amore potestatis, quicquid
duos infirmos & viros regimini & gubernationi

juramentum electi in Collegio
Quod in nomine Domini & Crucem per vos corporalia
faciam & factio sancta Dei Evangelia, quod omni
us obsequio vel amore & amore potestatis, quicquid
duos infirmos & viros regimini & gubernationi

Iuramentum in electione Rectoris.

Quod iuratis Deum, & Crucem per vos corporaliter tactam, & sacrosancta Dei Euangelia, quod omni gratia, odio, vel fauore, & amore pospositis, eligeris quatuor, quos sufficientiores, & vtiliores regimini, & gubernationi Collegij cognoueritis.

Iuramentum Rectoris, & Consiliariorum.

I Quod iuratis Deum, & Crucem per vos corporaliter tactam, & sacrosancta Dei Euangelia, quod omnia iura, bona, & comoda ad collegium pertinentia iuxta has constitutiones, seruabitis, custodietis, & cum maxima diligentia gubernabitis.

Item vos domine Rector, quod adhibebitis diligentiam vt seruentur statuta, tam publica, quam secreta, & quod a collegio minime recedatis, nisi ratione omnium bonorum acceptorum, & expensarum, prius reddita, vel sufficienti praestita cautione.

Iuramentum in electione Collegialis.

I Quod iuratis Deum, & Crucem per vos corporaliter tactam, & sacrosancta Dei Euangelia, vos neminem nisi bonis moribus, & virtutibus praedictum, doctrinaeque aptum, nullo alio habito respectu, vel affectu admissuros.

Iuramentum Rectori nouo praestandum.

I Quod iuratis Deum, & Crucem per vos corporaliter tactam, & sacrosancta Dei Euangelia, quod mihi vestro Rectori, in omnibus licite & honestis parebitis.

Si sic feceritis Deus aueruet, si non autem, ipse vos condemnet.

Iuramentum electi in Collegialem.

I Quod iuratis Deum, & Crucem per vos corporaliter tactam, & sacrosancta Dei Euangelia, quod non habebitis in redditibus, ex beneficio, vel patrimonio, vel simul ex vtroque vltra summam quinquaginta ducatorum auri in auro, & si tempore, quo in isto collegio steteritis, vltra dictam summam vobis accessio fiat, Rectori, & consilia-

liarijs, & omnibus collegialibus, infra triduum, postquam ad vestram notitiam peruenerint, manifestabitis.

Item iuratis, quod omnia secreta ad collegium pertinētia, inter secreta tenebitis, nec alicui pandetis, secundum formam constitutionis,

Item iuratis seruire statuta, quæ Capella huius collegij edidit hæctenus, vel ediderit impofterum, tam publica quàm secreta.

Hoc autem electus per se legat.

¶ Ego N. iuro Deum, & sacrosancta Dei Euangelia, & Crucem per me corporaliter tactam, quod meo Rectori in omnibus licitis, & honestis parebo, honores, commoda libertatem, & præheminentiam huius collegij, tempore, quo in eo permansero, quoad vita mihi comes fuerit, pro viribus procurabo, & defendam, Et si quid mihi iniunctum, aut demandatum fuerit, minime recusabo, siue Rector, siue consiliarius, siue procurator, electus fuerit, aut orator, siue Nuntius ad Romanam, siue Regias curias, aut quouis alio destinatus fuero, quantum in me fuerit executurum, & constitutiones huius collegij, prout in eis continetur obseruaturum, nec alias his constitutionibus contrarias, aut harum mente alienas procuraturum, nec absolutionem, siue relaxationem huiusmodi iuramenti petiturum, procuraturum, aut acceptaturum.

Iuramentum familiaris Rectori præstandum.

¶ Quod iuratis Deum, & Crucem per vos corporaliter tactam, & sacrosancta Dei Euangelia, quod obedientis mihi vestro Rectori in licitis.

Item iuratis, quod secreta domus, & habitis circa ea que videritis, & audieritis, aut quæ iueritis à collegialibus fieri, & nullatenus alicui reuelatis.

Item iuratis, quod res, & bona domus fideliter custodietis, & si ab aliquo confamiliari, vel ab alijs personis aliqua sciueritis donari, vendi, dari, tolli, vel consumi, Rectori insinuabitis, & reuelabitis, Respondeat, sic iuro Rector, si sic feceritis Deus vos adiuet, sin autem ipse vos condemnet.

IV-

IURAMENTVM A COLLEGIALIBVS FACIEN-
dam iuxta nouã formam, quam iubet Rex noster Philipus IV.
sua speciali scheda Matrui data die 11. Februa-
rij anno Domini 1664. obseruari.

E Go N. Iuro, Deum, & Crucem per me corporaliter
 tactam, ac sacra Dei Euangelia, doctrinam quæ asse-
 rit, gloriosam Virginem Dei Genitricem Mariam (præe-
 nite, & operante diuini muneris gratia singulari, nun-
 quam actualiter subiactis originali peccato, sanctam
 Immaculatam, & a primo instanti suæ ani-
 mationis, iuxta B. (Andri VII.) tamquam Pianam,
 & consonam c. (ecclesiastico, rectæque rationi, per
 me tenendam, & defendendam, siue prædicando, siue docē-
 do, siue in conciliis tam publicis, quam priuatis,

Sic me Deus adiuuet, & hæc sancta

Dei Euangelica,

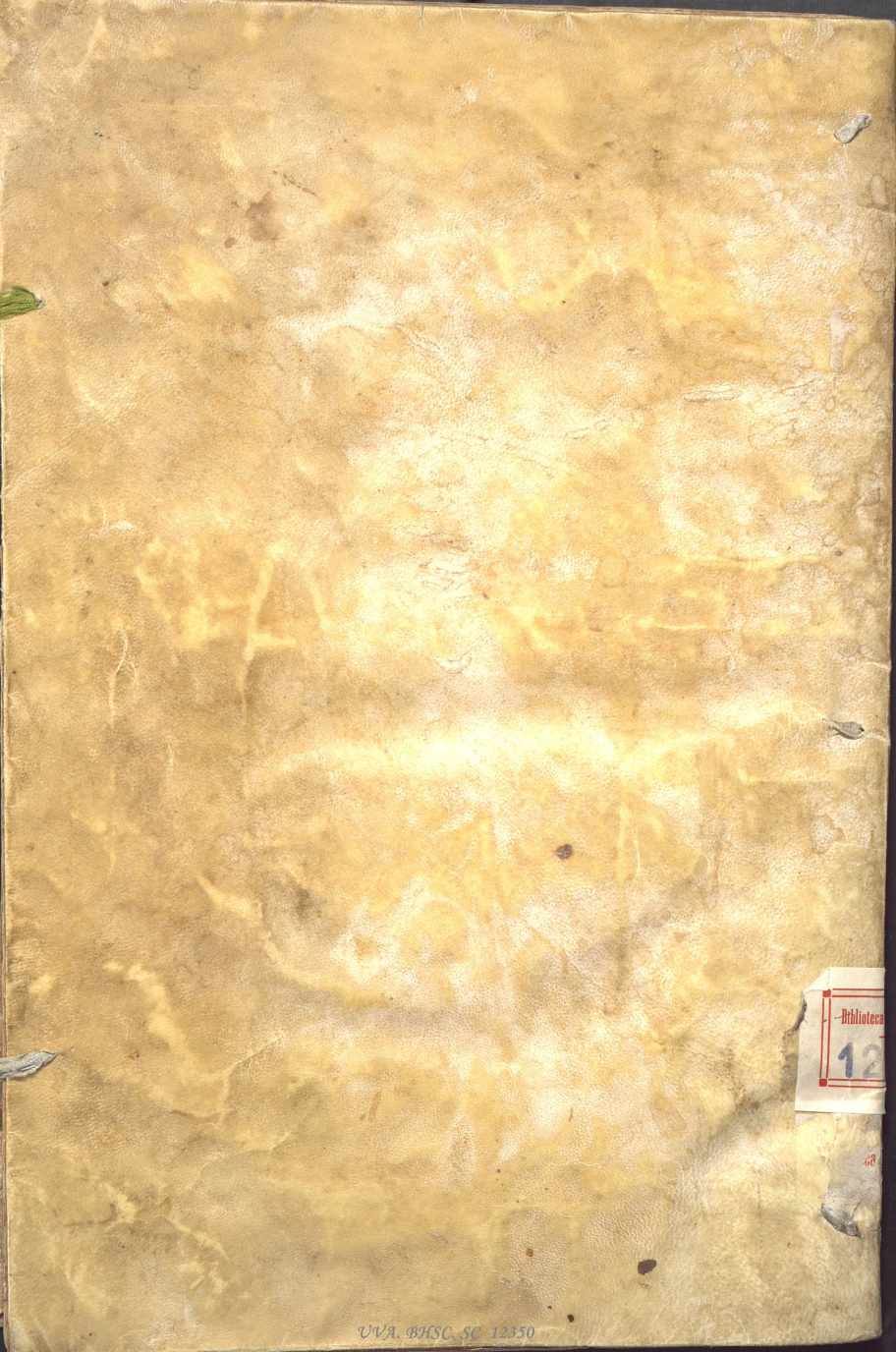

IN PRAESENTIAM A COLLEGIALIBUS FACIEN-
dam iuxta nonā formam, quam solus Rex noster Philippus IV.
sua specialis (bedula Majori) data die 11. Februa-
rij anni Domini 1663. observavit.

[Faint, mostly illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text appears to be a Latin preface or introduction, mentioning the Virgin Mary and the Christ Child.]

12050

Biblioteca de Santa Cruz	
Estante.....	4
Tabla.....	19705
Número.....	12050

Biblioteca

12